

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI EDUKACJI, NAUKI
I MŁODZIEŻY
(NR 109)
z dnia 24 marca 2022 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 109)

24 marca 2022 r.

Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży, obradująca pod przewodnictwem poseł **Mirosława Stachowiak-Różeckiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (druki nr 2099 i 2106).
- pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2096).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marzena Machałek**, **Dariusz Piontkowski** i **Tomasz Rzymkowski** sekretarze stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Pochopień** ekspert zewnętrzny w Ministerstwie Edukacji i Nauki, **Marcin Smolik** dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, **Katarzyna Liszka-Michałka** radca prawny Związku Powiatów Polskich, **Monika Ćwiklińska** rzecznik prasowy Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, **Alina Kozińska-Bałdyga** prezeska zarządu Federacji Inicjatyw Oświatowych, **Ewa Konikowska-Kruk** starszy specjalista ds. edukacji w Zarządzie Głównym Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz **Dorota Twarowska** przewodnicząca Sekcji Wydawców Edukacyjnych Polskiej Izby Książki.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marta Artymińska**, **Daria Grochowska** i **Agnieszka Kalinowska-Wójcik** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Katarzyna Abramowicz**, **Radosław Hłowiecki**, **Maria Iwaszkiewicz**, **Jakub Krowiranda** i **Urszula Sęk** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł **Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS)**:

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji, Edukacji, Nauki i Młodzieży. Witam członków Komisji, gości. Witam serdecznie.

Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Sprawdzimy sobie łączność i kworum. Proszę przygotować się do głosowania. Posłowie na sali wiedzą, że głosują za pomocą legitymacji, którą przykładają do tego czarnego urządzenia z mikrofonem, znajdującego się naprzeciwko państwa. Z kolei posłowie łączący się z nami zdalnie też zobaczą aplikację do głosowania. Wszyscy wiedzą, co mają robić. Bardzo proszę, jesteście gotowi. Proszę nacisnąć dowolny przycisk. Albo nadusić, jak ktoś jest z Wielkopolski.

Stwierdzam kworum, możemy zaczynać. Oczywiście bardzo proszę sekretariat, żeby jeszcze chwilkę zostawił możliwość dołączenia, dopóki nie zaczniemy głosować. Przypominę, że przed posiedzeniem otrzymaliście państwo instrukcję zgłoszenia się do dyskusji, zabrania głosu w trakcie posiedzenia.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela (druk nr 2099 i 2106), a potem pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2096). Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. Rozpatrzenie poprawek do projektu zmiany Karty Nauczyciela. Bardzo proszę, mamy poprawki. Pierwsza poprawka zgłoszona przez Koalicję Obywatelską.

Poseł Elżbieta Gapińska (KO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Powtarzamy swoją poprawkę, którą zgłaszaliśmy już na posiedzeniu Komisji wczoraj w czasie pierwszego czytania. Zmieniliśmy tylko termin obowiązywania tej poprawki, czyli ona będzie od dnia 1 maja 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. Chodzi o podwyżkę dla nauczycieli o 10%.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator z Biura Legislacyjnego Jakub Krowiranda:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, do poprawki pierwszej mamy trzy zasadnicze uwagi. Pierwsza uwaga jest taka, że poprawki nr 1 i 4 należy głosować łącznie. Przyjęcie poprawek nr 1 i 4 spowoduje negatywną rekomendację dla poprawek nr 2 i 5 oraz poprawek nr 3 i 6.

Mamy jeszcze uwagę legislacyjną do poprawki nr 4. Na końcu tej poprawki mamy wymieniony numer rezerwy – nr 56. Naszym zdaniem tutaj powinna być pełna nazwa tej rezerwy. Dziękuję bardzo... Bez numeru.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bez numeru.

Poseł Elżbieta Gapińska (KO):

Dobrze, możemy to poprawić, natomiast... Nie możemy? Zatem: „(...) nr 56 na zmiany systemowe, niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania”.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dobrze, głosujemy.

Czy pani poseł wnioskodawczyni chce wyrazić opinię na temat tej poprawki? Bardzo proszę.

Poseł Lidia Burzyńska (PiS):

Nie. Podtrzymuję projekt.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Opinia negatywna.

Poseł Lidia Burzyńska (PiS):

Tak.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

Głosujemy, szanowni państwo. Poprawka zgłoszona przez klub Koalicji Obywatelskiej, przez panią poseł Elżbietę Gapińską.

Dobra, chwilka, zamykamy kworum, ale w takim razie przypomnę: poprawka zgłoszona przez Koalicję Obywatelską, panią poseł Elżbietę Gapińską. Głosujemy łącznie z poprawką nr 4, czyli poprawka nr 1 z poprawką nr 4. Za chwilę pokaże się nam aplikacja, będziemy gotowi do głosowania.

Proszę bardzo, głosujemy. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek zgłoszonych przez Koalicję Obywatelską? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 39 posłów. Za było 19 posłów, przeciw 20, nikt się nie wstrzymał. Dziękuję, poprawki zostały odrzucone.

Bardzo proszę, druga poprawka, zgłoszona przez klub Lewicy. Pani poseł Agnieszka Dziemianowicz-Bąk.

Poseł Agnieszka Dziemianowicz-Bąk (Lewica):

Dziękuję, pani przewodnicząca. To jest poprawka, która zmienia procent wzrostu wynagrodzeń z 4,4% do 20%, czyli tak jak mówiliśmy wczoraj – 10% to tak naprawdę bowiem

jest waloryzacja. Jeżeli mówimy o poważnej podwyżce, to powinno być także uwzględnione kolejne 10%. Jest to poprawka i postulat zgodny z postulatami środowiska nauczycielskiego, a mimo wszystko niższy niż te kwoty, które wczoraj prezentował z mównicy pan minister Piontkowski, który twierdził, że ministerstwo jest przygotowane do tego, żeby wprowadzić podwyżki nawet trzydziestokilkuprocentowe. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Pani poseł Lidia Burzyńska.

Poseł Lidia Burzyńska (PiS):

Opinia negatywna.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Opinia negatywna. Biuro Legislacyjne.

Legislator Jakub Krowiranda:

Pani przewodnicząca, poprawki nr 2 i 5 należy głosować łącznie.

Jeszcze mamy jedną uwagę, że przyjęcie poprawek nr 2 i 5 i spowoduje negatywną rekomendację dla poprawek nr 3 i 6. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Głosujemy łącznie nad przyjęciem poprawki nr 2 z poprawką nr 5. Poprawki zgłoszone przez klub Lewicy, przez panią poseł Agnieszkę Dziemianowicz-Bąk.

Głosujemy. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Łącznie z poprawką nr 5 było.

Dziękuję, proszę o wyniki.

Głosowało 39 posłów. Za było 19, przeciw 20, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że odrzuciliśmy zaproponowane poprawki.

Poprawka trzecia, pani poseł Gapińska.

Poseł Elżbieta Gapińska (KO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Ponieważ państwo nie chcieliście zdecydować się na podwyżki dla nauczycieli, przynajmniej rekompensujące im to, co się dzieje w tej chwili na rynku, czyli inflację, proponujemy w związku z tym wykorzystać 3 mld zł w rezerwie budżetowej, co wystarczy na sześcioprocentowe podwyżki od stycznia do grudnia tego roku. Prosimy o przyjęcie takiej poprawki, przynajmniej tyle zrekompensujemy nauczycielom.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani poseł Lidia Burzyńska.

Poseł Lidia Burzyńska (PiS):

Opinia negatywna.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Opinia negatywna. Biuro Legislacyjne?

Legislator Jakub Krowiranda:

Tak, dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, mamy dwie uwagi do tej poprawki. Po pierwsze, poprawkę nr 3 należy głosować z poprawką nr 6. Druga uwaga jest taka, że poprawka nr 3 nie przewiduje konsekwencji w art. 2, gdzie jest mowa o wyrównaniu od 1 maja. Proszę zwrócić uwagę, że poprawka nr 3 wskazuje okres obowiązywania tej podwyżki od 1 stycznia, a w art. 2 projektu mamy mowę o wyrównaniu od dnia 1 maja, więc jakby nie przewidziano konsekwencji w art. 2. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani poseł Gapińska.

Poseł Elżbieta Gapińska (KO):

Podtrzymujemy poprawkę.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Głosujemy nad poprawką nr 3. Łącznie z poprawką nr 6?

Legislator Jakub Krowiranda:

Tak.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Te poprawki zostały zgłoszone przez Koalicję Obywatelską, panią poseł Elżbietę Gapińską.

Głosujemy. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 40 posłów. Za było 20, przeciw 20, nikt się nie wstrzymał. Rozumiem, że poprawki nie zostały przyjęte, bo nie ma większości. Dziękuję.

Legislator Jakub Krowiranda:

Tak jest.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Zatem stwierdzam, że Komisja... Czyli już nic.

Poseł sprawozdawca. Proponuję, żeby pani Lidia Burzyńska kontynuowała misję.

Poseł Lidia Burzyńska (PiS):

Tak, wyrażam zgodę.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Pani poseł się zgadza. Rozumiem, że państwo się zgadzacie. Dziękuję. Wobec tego ten punkt został wyczerpany.

Przechodzimy do drugiego punktu porządku dziennego.

Informuję, że marszałek Sejmu skierowała w dniu 22 marca 2022 r. do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży do pierwszego czytania rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z art. 37 ust. 4 regulaminu Sejmu pierwsze czytanie może odbyć się nie wcześniej niż siódmego dnia od doręczenia posłom druku projektu, chyba że Sejm lub Komisja postanowią inaczej.

Proponuję wobec tego przejście do pierwszego czytania bez zachowania 7-dniowego terminu. Zgadza się państwo? Zgadza się. Dziękuję bardzo.

Przypominam, że zgodnie z art. 39 ust. 1 regulaminu Sejmu pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę, debatę w sprawach ogólnych zasad projektu oraz pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawców.

Proszę o zabranie głosu... Pani minister zaczyna? Bardzo proszę, pani minister Marzena Machałek.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Marzena Machałek:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, mam zaszczyt w imieniu Ministerstwa Edukacji i Nauki przedstawić projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz innych ustaw.

Ma on dwa zasadnicze komponenty. Jednym komponentem jest uregulowanie spraw egzaminów i matury. Są to regulacje niezbędne w związku z tym, że przez dwa lata na system edukacji oddziaływał, niestety negatywnie, covid, dlatego w rozporządzeniach regulowaliśmy kwestie egzaminów. Były to dokumenty incydentalne, dotyczące sytuacji tu i teraz. W związku z tym, że jednak to były dwa lata, trzeba uporządkować sprawy dotyczące egzaminów – dotyczy to egzaminu ósmoklasisty, maturalnego, potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i zawodowego – poprzez przeniesienie rozwiązań prawnych dostosowujących system egzaminów zewnętrznych do sytuacji związanych z COVID-19 z rozporządzeń na poziom ustawy. To jest po prostu ten moment, kiedy trzeba uporządkować to wszystko, co się wydarzyło w trybie kryzysowym.

Kwestie, które m.in. chcemy uregulować, to: wskazanie, że latach 2021–2024 egzamin ósmoklasisty oraz egzamin maturalny, zarówno w formule obecnej, jak i obowiązującej od 2023 r., są przeprowadzane na podstawie wymagań egzaminacyjnych, oraz określenie dla ministra upoważnienia do wydawania stosownych rozporządzeń; rezygnacja z przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty z przedmiotu dodatkowego; określenie na poziomie ustawy zasad przeprowadzania egzaminu w latach 2023–2024, w tym wskazanie warunków zdania egzaminu maturalnego w tych latach; określenie uprawnień matu-

rzystów, którzy przystępowali do egzaminu maturalnego w latach 2021–2024; począwszy od 2025 r. wskazanie konieczności ogłoszenia aneksów do informatorów oraz aneksów do komunikatów dyrektora CKE dotyczących egzaminu ósmoklasisty oraz egzaminu maturalnego.

Ustawa wprowadza również możliwość określenia przez ministra przedmiotów, z których przeprowadzany jest egzamin maturalny na poziomie rozszerzonym, jeżeli w ramach jednego egzaminu sprawdzane są wymagania określone w podstawie programowej dla dwóch przedmiotów. Oczywiście szczegółowo tę ustawę prowadzi minister Tomasz Rzymkowski. Podczas szczegółowego rozpatrywania będziemy odpowiadać na poszczególne pytania.

Drugi komponent, bardzo istotny, który został dołączony do tej ustawy związanej jest z określeniem standardów zatrudnienia specjalistów w przedszkolach i szkołach. Chcę powiedzieć, że jest to pierwszy raz, kiedy te standardy są określone w ustawie. Z jednej strony mamy określenie standardów zatrudnienia specjalistów, z drugiej strony są zabezpieczone na to środki w kwocie 520 mln zł w rezerwie budżetowej. Dlaczego taki tryb i takie tempo? Chcę państwu wyjaśnić, że sprawa specjalistów w szkołach, w przedszkolach – jak bardzo jest ważna, to może jest truizm – była elementem szerszego przedłożenia, które do państwa trafi, czyli ustawy o wsparciu uczniów, dzieci i rodzin. Natomiast w związku z tym, że jest covid, były różne prośby, żeby tę ustawę dłużej przedyskutować, m. in. też państwo z opozycji prosili, żeby nie wprowadzać tych wszystkich rozwiązań tu i teraz, bo trzeba przeprowadzać program pilotażowy. Ustawa trafi lada moment do państwa, ale wprowadzanie tej drugiej ustawy to jest kwestia dwóch lat.

Będzie też program wdrożeniowy, który pozwoli wszystkim przygotować się do tych rozwiązań. Jednakże biorąc pod uwagę, że 700 mln zł jest zabezpieczone na dodatkowe godziny psychologów-pedagogów, są zabezpieczone pieniądze na dodatkowe wsparcie dla specjalistów, w tym pedagogów specjalnych, także w szkołach podstawowych, uważaliśmy, że należy wyjąć część dotyczącą tych standardów, dołączyć do tego przedłożenia i przeprowadzić, tak aby wprowadzić tych specjalistów do szkoły jeszcze od 1 września. Szczególnie w sytuacji po covidzie, a także, tym bardziej, w sytuacji związanej z wojną na Ukrainie.

Jak wyglądają te standardy? One są oczywiście bardzo dobrze rozpisane w OSR do tego przedłożenia. Oczywiście jest to tryb rządowy, chcę powiedzieć, że dotyczy głównie szkół ogólnodostępnych, ale też przedszkoli, co jest absolutnym *novum*. To była wielka walka, żeby subwencjonowanie specjalistów w przedszkolach też mogło się znaleźć w ustawie, zwłaszcza że tam dotarcie do dzieci z pomocą specjalistyczną jest bardzo istotne, szczególnie przy tym, że chcemy dosyć wcześnie wprowadzać wczesne wspomaganie.

Generalnie, biorąc pod uwagę skalę i liczby, to w tej chwili mamy w systemie w szkołach ogólnodostępnych 21 tys. specjalistów. Chcemy, żeby od września było ich 38 tys., a od 2014 r. – ponad 50 tys. Taką zakładamy skalę zmian. Ona jest istotna, bardzo duża, bo to ponad 100%. Oczywiście ona nie zabezpiecza wszystkich potencjalnych potrzeb, ale jest absolutnie bardzo, powiedziałabym, dużą zmianą w tym kierunku.

Teraz mamy standardy. Wchodzą od września, będą kroczące. Czyli jeżeli te, które wejdą do 1 września 2022 r. będą obowiązywały przez 2023 r., to w 2024 r. będą z kolei te standardy podniesione. Natomiast to wszystko jest zapisane w tej ustawie. Przyjmując ustawę, przyjmujemy też zobowiązanie dla rządu, dla budżetu państwa, jeśli chodzi o finansowanie specjalistów. Przypomnę, że 180 mln już trafiło od 1 marca do szkół i placówek na dodatkowe wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, czyli na tzw. godziny. Teraz mówimy o etatach.

Jeśli chodzi o szczegóły rozwiązań – bo o to będą pewnie pytać samorządy, czyli jak dokładnie będzie trafiać subwencja do poszczególnych samorządów – to te szczegóły są przygotowane w rozporządzeniu. To rozporządzenie o podziale subwencji – tu patrzę na dyrektora od spraw prawnych i departamentu samorządu terytorialnego – będzie przedyskutowane już w normalnym trybie z przedstawicielami samorządu terytorialnego, ale dzisiaj musimy wprowadzić regulację ustawową.

To tyle celem wstępu do ogólnego rozpatrywania. Jestem tu ze specjalistami, ekspertami, którzy podczas szczegółowego rozpatrywania mogą państwu odpowiedzieć na te kwestie, a minister Rzymkowski na kwestie związane z egzaminami. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Wobec tego otwieram dyskusję, szanowni państwo. Bardzo proszę, pani poseł Katarzyna Lubnauer.

Poseł Katarzyna Lubnauer (KO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Ustawa zawiera oczywiście wiele rozwiązań, które są istotne i które powinny być wprowadzone

Po pierwsze, rzeczywiście reguluje sprawę egzaminu w momencie, w którym... My zresztą wnioskowaliśmy o to już dużo wcześniej, żeby nie tylko na te dwa lata, ale na dłuższy czas zrezygnować w przypadku egzaminu ósmoklasisty z egzaminu czwartego, dodatkowego. Jest również kwestia rozszerzenia na egzaminie maturalnym, dlatego że wszyscy zdajemy sobie sprawę – myślę, że wszyscy mamy doświadczenie edukacyjne – że zdalna edukacja nie dała tych samych efektów, co edukacja normalna. W związku z tym dzieci, delikatnie mówiąc, nie tylko są zestresowane tym wszystkim, co się wiąże z pandemią, zdalną edukacją, ale również nauczyciele bardzo często nie czuli się komfortowo, wiedząc, że nie byli w stanie tak przygotować uczniów, jak powinni, ze względu na warunki. Teraz jeszcze rzeczywiście dodatkowo dokłada się do tego kryzys uchodźczy, który też spowoduje pewne perturbacje, spowoduje, że w szkołach nauka czasami będzie trudniejsza, będzie wymagała większych wysiłków nauczycieli, ale również często od uczniów.

Dlatego zmiany w egzaminach nie budzą żadnych wątpliwości. Tak, dobrze, że odłożono. Pytanie jest jedno: Na ile trwałe jest rozwiązanie dotyczące czwartego przedmiotu? Rozumiem, że w ustawie jest jakby rezygnacja z tego czwartego przedmiotu. Dlaczego jest decyzja, że to nie ma charakteru tymczasowego i co kiedyś, że tak powiem? Być może będą o tym decydowali już następcy, ale czym się kierowało ministerstwo?

Kolejna kwestia, która też nie wzbudza naszych wątpliwości i też jest rozwiązaniem, które było jakoś oczekiwane. Wiemy, że zostały przeprowadzone chociażby te badania dotyczące kondycji psychologicznej młodzieży po pandemii, wiemy, że zwiększyła się, podwoiła liczba osób, które mają jakieś problemy. W związku z tym pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest szczególnie ważna. Dodatkowo od zawsze było dość jasne, że w polskich szkołach brakuje finansów, o co za tym idzie – brakuje pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jeśli chodzi o osoby z pewnymi niedoborami, np. pomocy logopedycznej. Właściwie też nie budzi to wątpliwości. Jedyne pytanie, jakie się rodzi, to czy te pieniądze, które tu się znalazły, po prostu nie wynikają z faktu, że miało być 3 mld na podwyżki dla nauczycieli, a jest 1,67 mld? W związku z tym tu chciałabym jednak się dowiedzieć, czy to nie jest tak, że znalezienie polega na tym, że znaleziono to w kieszeniach nauczycieli?

Samo rozwiązanie, że ta pomoc się zwiększy, że będą minima dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jest oczywiście wartościowe i celowe, ze względu chociażby na etapy edukacji zdalnej, takie rzeczywiście kłopoty psychologiczne dzieci, które mają większe, niż miały kiedykolwiek dotychczas. Teraz jeszcze jest również to, co się będzie działo w związku ze zmieniającym się funkcjonowaniem szkół ze względu na wejście dużej liczby uczniów innej narodowości. To też może spowodować konieczność pomocy, chociażby tym uczniom, bo zdajemy sobie sprawę, że część z nich jest strauumatyzowana. Mamy też do czynienia z osobami, które mają za sobą bardzo trudny czas, a również w tej chwili nie mają pewności co do przyszłości. W związku z tym to rozwiązanie też nie budzi naszych wątpliwości.

Kolejne rozwiązania, mam wrażenie, że mają charakter porządkowy. To są kwestie przesunięcia pewnych terminów, np. dotyczących dostosowania budynków na potrzeby przedszkolne, przeciwpożarowych, dotyczących przedłużenia pewnych terminów – to też nie budzi wątpliwości. Tutaj chyba nikt z nas nie ma wątpliwości.

Natomiast zgłaszam dwie poprawki. Po pierwsze, zgłaszam jedną poprawkę, którą będziemy składać w trakcie prac nad ustawą, dotyczącą przedłużenia pewnych terminów

dotyczących dyrektorów szkół. Zdajemy sobie sprawę, że trudny czas zarówno pandemii, jak i teraz kryzysu uchodźczego dotyczy tak samo państwa, jak i dotyczy samorządów. Samorzady w tej chwili są w sytuacji, w których potrzebują doświadczonych dyrektorów; mają sytuację, w której ciężko jest czasami przeprowadzić konkursy, bo, mówiąc szczerze, są zajęte bardzo wieloma innymi rzeczami. Myślę, że również w kuratoriach jest podobna sytuacja. W związku z tym przedłużenie możliwości funkcjonowania dotychczasowych dyrektorów szkół – złożę taką poprawkę.

Natomiast jest jedna rzecz, która... Powiem szczerze, że czasami to jest troszeczkę tak, że mamy coś dobrego, ale nagle jest coś, co psuje wrażenie. Tym czymś, co psuje wrażenie, jest zapis bodajże w art. 4 pkt 3, dotyczący nagle zapisu o tworzeniu zespołów doradczych pana ministra. Po pierwsze, chciałabym zapytać, w oparciu o co pan minister już dotychczas tworzył pewne zespoły doradcze? Co więcej, powiem szczerze, nie miałam wrażenia, żeby te zespoły doradcze posuwały sprawę do przodu. Najnowszy zespół doradczy do spraw edukacji uchodźców, złożony z 29 osób poza panem ministrem, charakteryzuje się jedną rzeczą: nie ma tam żadnego eksperta od migracji, nie ma tam żadnego eksperta od edukacji cudzoziemców, nie ma tam żadnego Ukraińca. Za to są sami politycy PiS-u – poza doradcami pana prezydenta, bo o ich przynależności nie wiem. Nawet jak są to samorządowcy i dyrektorzy szkół, to są to z legitymacją PiS-u, czyli np. jest pani, która jest sekretarzem regionu PiS-u, a jeszcze przy okazji równocześnie dyrektorem jakiejś szkoły.

W związku z tym mamy do czynienia z sytuacją, w której ten zespół doradców nie wygląda na zespół doradców, który może pomóc w rozwiązaniu bardzo trudnego problemu – bo zdajemy sobie sprawę, że to jest bardzo trudny problem – tylko na zespół osób, które będą mogły sobie kiedyś na ulotkę wpisać, że byliśmy w zespole doradców do spraw edukacji uchodźców. Jest tam pani lekarz z Senatu, pani senator, jest tam kilka osób z Senatu, bardzo wielu posłów – podejrzewam, że wszyscy członkowie naszej Komisji albo większość członków naszej Komisji z PiS, jest tam trzech ludzi od prezydenta, kilku samorządowców, oczywiście koniecznie z PiS. Nie ma nikogo z Warszawy, co jest ciekawe, ponieważ, przypomnijmy, że to Warszawa jest tym miastem, w którym jest najwięcej uchodźców i które w największym stopniu dotyka ten kryzys. W związku z tym, po pierwsze, mam wątpliwości co do klucza, według którego tworzy się w ogóle zespoły doradcze. Zastanawiam się, jak są powstał dotychczasowy, jeżeli teraz wpisujemy to do ustawy.

Ale tam jest również punkt, który mówi o płaceniu za ekspertyzy i za ekspertów z wolnej ręki pana ministra. Tutaj, powiem szczerze, mam kolejne wątpliwości. Pamiętam zespół, który miał opiniować podręczniki, pamiętam zespół, który tworzył podstawę programową do spraw HiT-u i mam wrażenie, że znowu mamy do czynienia z sytuacją, w której to jest klucz do tego, żeby znaleźć pieniądze dla swoich. Ponieważ pamiętamy ten zespół doradczy: na siedem osób sześć było związanych z PiS-em, z tym że...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Wyraźnie w tym punkcie jest napisane, że jest bezpłatna.

Poseł Katarzyna Lubnauer (KO):

Nie, zespoły doradcze są bezpłatne, ale ekspertyzy już są płatne. Eksperci i ekspertyzy są płatne. Czyli jeżeli kogoś nazwiemy ekspertem... Bo nie ma rozróżnienia, które mówiłoby, że eksperci to są ci, którzy np. pochodzą z konkursów, tylko po prostu jednych nazywamy doradcami, drugich nazywam ekspertami. Jeżeli kogoś nazwiemy doradcą, i taką mu przykleimy naklejkę, to jest bezpłatnie. Jeżeli kogoś nazwiemy ekspertem w tym samym zespole, to już wtedy oznacza to, że mu płacimy. Na przykład pan Ryba, wicemarszałek woj. lubelskiego wybrany z listy PiS, który był ekspertem do spraw pisania podstawy programowej z HiT-u i który był chyba jednym z ekspertów też od tych podręczników. Nagle się okaże, że jest ekspertem, któremu można zapłacić.

Powiem szczerze, że ta ustawa dla mnie jest to typowy przykład, w którym dużo dobrego jest połączone z czymś, co powoduje, że człowiek się zastanawia, czy może wesprzeć rozwiązania, które są pozytywne. Powoduje też, że oczywiście Senat musi się znowu tym zająć i wykreślić tego typu rozwiązania. Mamy do czynienia z sytuacją,

w której przy okazji rzeczy związanej z walką z pandemią, z efektami tej pandemii, również ze zdrowiem psychicznym dzieci i młodzieży, z kwestią kryzysu uchodźczego, który też oczywiście ma swój wpływ zasadniczy na edukację, nagle się załatwia swoją prywatę, czyli możliwość znajdowania sobie ekspertów wśród, można powiedzieć, ludzi bliskich politycznie i płacenia im.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Poseł Katarzyna Lubnauer (KO):

Oczywiście, będziemy skreślać ten punkt.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę, pani Krystyna Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, zgadzam się z tym, co powiedziała pani poseł Lubnauer na temat tej ustawy. Są w niej rozwiązania, które są rozwiązaniami niebudzącymi naszych wątpliwości. Natomiast to, co państwo robicie po raz kolejny przy tej ustawie, psuje cały efekt dobrej współpracy, bo coś, co chcielibyśmy poprzeć, okraszacie przepisami, które są nie do przyjęcia. Porównuję tę wrzutkę związaną z płaceniem ekspertom z wrzutką dotyczącą bezkarności urzędników.

Byłam na kontroli u pana ministra Czarnka. Kontroli związanej z tym słynnym przeglądem podręczników, który był robiony poza prawem, gdzie pan minister Czarnek wybierał sobie ekspertów według własnego uznania i według własnego uznania tym ekspertom płacił. Poza prawem. Rozumiem, że teraz chcecie państwo usankcjonować to, co już się dzieje w systemie od momentu przejęcia przynajmniej tego urzędu przez pana ministra Czarnka – tak się nie robi. Jeżeli chcecie współpracować przy ważnych ustawach, to róbmy przepisy, które są potrzebne, a te kontrowersyjne przepisy, które chcecie wprowadzać, wprowadzajcie sobie przepisami poselskim. Wprowadzajcie sobie przepisami, które będziecie przepychać przez Sejm przez jedną noc, ale przynajmniej będziemy wiedzieli, że postępujecie w miarę, nie powiem uczciwie, bo trudno to nazwać uczciwością, ale w miarę poprawnie.

Zatem tutaj bardzo mocna prośba do posłów PiS-u i do Ministerstwa Edukacji. Jeżeli zależy wam na przepisach, które są w tej ustawie, to w momencie kiedy będziemy rozpatrywać szczegółowe zapisy, chwila refleksji. Zagłosujcie za wykreśleniem tych kontrowersyjnych przepisów.

Chcę powiedzieć, że obawiam się, że w tych poprawkach, które państwo chcecie wnieść, będą jeszcze przepisy, które również psują tę ustawę i powodują, że naprawdę będziemy się musieli bardzo poważnie zastanowić, czy poprzeć ustawę, czy jej nie poprzeć. Nie można w ten sposób postępować, żeby wrzucać do ustawy przepisy, które mają chronić bezkarność urzędniczą, które mają chronić działanie poza prawem i które mają powodować, że możecie państwo płacić swoim. Gdyby był przepis dotyczący tego, że ekspert jest wybierany w jakimś konkursie, w jakimś porozumieniu, nie wiem, z uczelniami; w sposób taki, jak to jest np. w przypadku ekspertów, którzy recenzują podręczniki – tam rekomendują tych ekspertów instytucje, uczelnie wyższe, poważne stowarzyszenia, które działają w danej dziedzinie. Gdyby przynajmniej taki przepis był, to można byłoby powiedzieć: „Dobrze, jest wybór uczciwy. Nie chodzi o wybór swojego, nie chodzi o zapłacenie temu, kto mnie się podoba, tylko komuś, kto ma doświadczenie, wiedzę, kto się na tym zna”. To możemy powiedzieć: „Okej, jesteś ekspertem. Trzeba ci zapłacić”.

Ale tu nie – to minister sobie wybierze, nie podając w ogóle, dlaczego albo mówiąc, że podobają mu się oczy tego eksperta, i państwo będzie za to płacić. Tak nie można. Zatem bardzo proszę o rozwałę i bardzo proszę o to, żebyście państwo pozwolili nam zagłosować za tą ustawą.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani poseł Katarzyna Kretkowska.

Poseł Katarzyna Kretkowska (Lewica):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, ten projekt wpłynął, jak sama pani przewodnicząca przypomniała, 22 marca. Jest dzisiaj procedowany na posiedzeniu Komisji. Projekt ma blisko 500 stron – 478. Ma być dzisiaj drugie czytanie i prawdopodobnie trzecie, jak rozumiem.

Moje pierwsze pytanie do ministerstwa: Dlaczego ten projekt ma być procedowany w ten sposób, skoro on był przygotowany, konsultowany? Dziewięć miesięcy temu zakończyły się konsultacje, nawet Komisja Wspólna Rządu i Samorządu go zaopiniowała tych dziewięć miesięcy temu, w lipcu ubiegłego roku. W sierpniu ubiegłego roku jeszcze ktoś się wypowiadał i on po prostu leżał przez dziewięć miesięcy. Dlaczego teraz posłowie, my wszyscy, są postawieni w takiej sytuacji, że mamy jeden dzień? Mieliśmy wczorajszy dzień na zapoznanie się i dzisiejszy – na procedowanie tego. Z czego wynika takie traktowanie Sejmu, ale także traktowanie całego środowiska oświatowego?

Ja na przykład – i sądzę, że każdy siedzący z posłów, posłanek na tej sali – lubię zapytać społeczności oświatowej, której dotyczy projekt, co oni na to. W ten sposób, przekazując nam ten projekt dwa dni temu, uniemożliwiliście państwo zasięgnięcie opinii tych, którzy będą wykonywać te ustawy. Po prostu kompletnie tym razem tego nie rozumiem – nie dotyczy Ukraińców, nie dotyczy nowej sytuacji. Dotyczy sytuacji, która wynika z tego, że od dwóch lat było prowadzone nauczanie zdalne w polskich szkołach, w przedszkolach, placówkach i jednostkach oświatowych. Projekt ten dotyczy m.in. rezygnacji z egzaminu dodatkowego dla ósmoklasistów. Oni mają zdawać ten egzamin za dwa miesiące – wiedzą o tym od sierpnia ubiegłego roku, że ten egzamin będzie w maju, a nie w kwietniu. Niemniej mamy koniec marca i oni się dzisiaj dowiadują, że nie będą zadawać jednak tego egzaminu z przedmiotu dodatkowego. Mogli się o tym dowiedzieć przed wrześniem czy we wrześniu. Dlatego proszę o odpowiedź: Co jest powodem takiego zważowanego, mówiąc potocznie, trybu?

Jaka matura? Dlaczego nie można było tego przekazać we wrześniu ubiegłego roku? Nie rozumiem tego nadal...

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Pani minister tłumaczyła.

Poseł Katarzyna Kretkowska (Lewica):

I dlaczego posłowie mają jeden dzień na procedowanie tego? Naprawdę nie jest to zrozumiałe. Zresztą pani przewodnicząca na ostatnim posiedzeniu dwa dni temu wieczorem mówiła, że nie będzie drugiego czytania, będzie na kolejnym posiedzeniu Sejmu, po to żeby trochę unormalnić ten tryb, ale potem zostało to narzucone całej Komisji, także, jak rozumiem, pani przewodniczącej, nad czym ubolewam.

Jeśli chodzi już o treść tej ustawy. Pozwolę sobie zadać kilka pytań z uwagi na to, że było mało czasu na zapoznanie się z nią, a chcielibyśmy, chyba wszyscy, wiedzieć, co procedujemy. Cieszymy się... Klub Lewicy od początku tej kadencji wnosił o to, żeby poszerzyć zakres specjalistów w szkołach, także w przedszkolach. Wnosiliśmy o to każdorazowo w pracach nad budżetem państwa, tak więc jest taka potrzeba, co zostało opisane, bardzo słusznie, w uzasadnieniu i w materiałach towarzyszących. To zwiększenie etatów i objęcie tymi etatami specjalistów, także przedszkoli, jest bardzo celowe.

Prosiłabym jednak tylko jeszcze o parę słów na temat 520 mln zł z rezerwy budżetowej, które mają być przeniesione na to zadanie. Czy to dotyczy ostatniego kwartału, czyli jakby roku szkolnego i roku budżetowego 2022, czy późniejszego okresu? Prosiłabym o dopowiedzenie tego.

Kolejna sprawa to terminy egzaminów ósmoklasistów w szkołach dla dorosłych. Prosiłabym o doprecyzowanie, czy ten maj, który jest wspomniany w zmianie ustawy, dotyczy terminu egzaminu dodatkowego, a nie pierwotnego egzaminu? Tam pojawia się jesień jako termin podstawowy dla szkół dla dorosłych, a maj jako termin dodatkowy. To nie do końca jest jasne z treści ustawy. Proszę o potwierdzenie tego.

Następna sprawa to, o co chodzi z tym programem „Za życiem”? W uzasadnieniu jest mowa o tym, że 75 samorządów nie przystąpiło w latach 2017–2021 do tego programu, w związku z tym państwo chcecie, żeby w kolejnej pięcioletce, czyli 2022–2026, samo-

rzędy wskazywały jednostkę niesamorządową do realizacji tego programu. Chodzi o te samorządy, które nie wskazały wcześniej szkoły, lub te, które podjęły się tego zadania, a później się z niego wycofały w trakcie realizacji porozumienia z MEiN. Jak ma wyglądać tak naprawdę tworzenie tego wiodącego ośrodka rehabilitacyjno-koordynacyjno-opiekuńczego? Z czego w państwa opinii wynikały problemy samorządu, które z tego rezygnowały? Prosiłabym o państwa opinię na ten temat.

Słuszne jest poszerzenie możliwości uczestniczenia przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, które nie są częścią szkół, w programach rządowych i w środkach centralnych.

Wreszcie na tym etapie jeszcze tylko chciałabym zapytać o to, co jest z tymi ekspertami? Chodzi o to, o co pytała pani posłanka Lubnauer i pani posłanka Szumilas. Jak się czyta w treści ustawy, to człowiek przyjmuje takie racjonalne założenie, że będą zespoły doradcze, będą eksperci, a ekspertom trzeba zapłacić. Jednak faktycznie nie jest to dookreślone, jak będą wyłaniani ci eksperci, czy to faktycznie będą eksperci. Również pytanie: Jaki jest fundusz na tych ekspertów, skąd on ma pochodzić, jakie są środki na tych ekspertów?

Na razie tyle z mojej strony, będę dopytywać jeszcze w czasie rozpatrywania poprawek.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani poseł Elżbieta Gapińska.

Poseł Elżbieta Gapińska (KO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Najpierw taka ogólna refleksja. Oczywiście wiele zapisów ustawy, o których wcześniej mówiły moje koleżanki, jest bardzo potrzebnych. Jako pedagog oczywiście jestem bardzo zadowolona z tego, że będzie udzielana pomoc psychologiczno-pedagogiczna w dużo większym zakresie. Wielokrotnie na posiedzeniach Komisji mówiłam o tym, że w każdej szkole czy nawet przedszkolu potrzebny byłby taki tandem do udzielania pomocy. Przypomnę, że zasadą pomocy psychologiczno-pedagogicznej, przynajmniej na wczesnym etapie, jeśli chodzi o dzieci, jest to, żeby ona była jak najbliżej dziecka. To są dobre zapisy.

Ale dlaczego państwo tak szybko i w takim tempie wprowadzacie tę ustawę? Czy nie można było tego przemyśleć troszeczkę? To znaczy ona pewnie jest przemyślana, ale mam takie wrażenie, jak teraz patrzę na zapisy, które się w niej pojawiły, a które nam się nie podobają, o których już mówiły moje koleżanki, że państwo robicie to dlatego tak szybko, że macie wrażenie, że może przeoczmy te zapisy. Może ich nie zauważymy i one po prostu przejdą przy okazji dobrych zapisów, które w tej ustawie niewątpliwie są.

Druga sprawa. Proszę państwa, jeżeli państwo chcecie, żeby ustawa była procedowana szybko – bo rzeczywiście chodzi tutaj o egzaminy ósmoklasistów – to dlaczego państwo dajecie takie kontrowersyjne zapisy? Przecież gdyby ona była tylko w tej warstwie, z którą my się zgadzamy, to ona bardzo szybko, w tempie ekspresowym, przeszłaby przez Senat. Myślę, że w tej sytuacji, w jakiej są te zapisy, Senat będzie musiał się dłużej zastanawiać nad nimi i wprowadzać poprawki, więc również robić ekspertyzy. Zatem naprawdę po prostu nie rozumiem, czemu za każdym razem musimy być nastawieni bardzo czujnie do każdej państwa ustawy, bo państwo zawsze próbujecie coś w tych ustawach przemycić, co nie ma nic wspólnego z ich podstawowym zakresem. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo, jeśli pozwolicie, to również zabiorę głos w dyskusji. Chciałabym powiedzieć trzy rzeczy *à propos* tempa i tego, że coś rzekomo przemycamy, czy strona rządowa przemycza, w ustawie.

Akurat mam wrażenie, że wszystko, co się znajduje w tej ustawie, było wielokrotnie w czasie pandemii omawiane na posiedzeniach Komisji, które też były na państwa wnioski zwolywane, przez państwa również postulowane. Czas goni, matura i egzamin ósmoklasisty przed nami, więc naprawdę jestem zdumiona, że krytykujecie państwo tempo procedowania tego, żeby uporządkować pewne rzeczy związane z tym, co przeżyły nasze dzieci i szkoły przez te dwa lata, żeby dla wszystkich, którzy staną przed egzaminami, jak najszybciej było jasne, w oparciu o jakie przepisy będą te egzaminy zdawać. To jest pierwsza rzecz.

Druga rzecz, jeżeli chodzi o ekspertów. Muszę powiedzieć, że jestem zaskoczona, bo moim zdaniem to, że ministrowie chcą sięgać do doradców i ekspertów, żeby mieć szersze horyzonty przy wprowadzaniu różnych rozporządzeń i przy podejmowaniu decyzji, akurat jest zaletą, a nie wadą. Natomiast muszę powiedzieć tak: wyobraźmy sobie teraz taką sytuację, tak próbuję się wczuć, że byłabym np. ministrem edukacji i chciałabym mieć sytuację, w której chciałabym, wprowadzając jakieś przepisy, poznać poglądy osób i polityków o lewicowych poglądach – to po prostu sięgnęłabym do wiedzy i doświadczenia pani Dziemianowicz-Bąk. Nie miałabym potrzeby organizować kursu, żeby znaleźć takiego eksperta, bo uważam, że pani Dziemianowicz-Bąk świetnie sprawdziłaby się w tej roli. Jakbym chciała poznać opinię i doświadczenia osób, które mają już doświadczenie we wprowadzaniu różnych przepisów ze strony pozycji partii rządzącej, zaprosiłabym panią Krystynę Szumilas. Jakbym chciała poznać poglądy liberałów w Sejmie, zaprosiłabym panią poseł Katarzynę Lubnauer. Naprawdę temu to służy. Natomiast czy będzie taka potrzeba, żeby sięgać do państwa doświadczenia, czy nie, to już jest oczywiście kwestia, którą pozostawiamy panu ministrowi czy panom ministrom.

Ostatnia rzecz, na którą chciałbym zwrócić uwagę wszystkich państwa, również tych, którzy być może nas obserwują i śledzą nasze obrady, to trochę jednak taka smutna w moim odczuciu konkluzja z tego, nad czym procedujemy, czyli taki trochę znak naszych czasów – rola nauczyciela. Jasna jest, i tego nikt, również ja, nie kwestionuje, ogromna potrzeba wsparcia, jakiego dziś szkoła i nauczyciel potrzebuje ze strony specjalistów. Taki jest czas, taka potrzeba i rzeczywiście absolutnie z tym nie można dyskutować. Ale jest to w jakiejś mierze znak czasów. Tu jest taki apel z mojej strony do nauczycieli, żebyście, szanowni państwo, nie zrozumieli tego jako zwolnienie nauczycieli z roli tego pierwszego pedagoga i specjalisty, którym jednak w kontakcie z dzieckiem są nauczyciele. Jednak to oni w pierwszej kolejności pełnią funkcję wychowawczą, z tym bagażem wrażliwości, doświadczenia, zanim dziecko potem trafi do specjalisty. Dobrze, że on będzie blisko, ale żebyśmy w tym naszym systemie nie zgubili tego priorytetu, jakim jest po prostu wychowawca i nauczyciel, z którym dziecko ma do czynienia w pierwszej kolejności i na co dzień.

To tyle uwag z mojej strony.

Jeszcze Zbigniew Dolata, bardzo proszę. Ostatni głos poselski i za chwilę goście.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Dziękuję bardzo. Moja wypowiedź będzie bardzo krótka. Chciałbym się absolutnie zgodzić z wypowiedzią pani przewodniczącej, a zwłaszcza z końcowym fragmentem o tej roli nauczyciela wychowawcy. Wszyscy specjaliści, którzy są w szkole, oczywiście wspomagają tę pracę – tutaj ten nacisk na „wspomagają”. Natomiast nauczyciel rzeczywiście jest wychowawcą, jest tym, który nie tylko przekazuje wiedzę, ale wychowuje. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę, pani Katarzyna Liszka-Michałka, Związek Powiatów Polskich.

Nie słyszymy pani. Nie słyszymy pani, jeśli pani mnie słyszy, proszę sobie włączyć mikrofon.

Nie słyszymy, nie.

Przepraszam panią, nie słyszymy. Proszę, może spróbujemy z innym gościem, a pani w międzyczasie spokojnie sprawdzi sobie swoje stanowisko. Bardzo proszę, Monika Cwiklińska, „Solidarność”.

Przepraszam bardzo, nie słyszymy. Zrobimy sobie pauzę, żeby sprawdzić, gdzie jest problem, dobrze?

Prezeska zarządu Federacji Inicjatyw Oświatowych Alina Kozińska-Bałdyga:

Nie słycać, widać tylko.

Rzecznik prasowy Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Monika Cwiklińska:

Właśnie, goście się nawzajem słyszą.

Prezeska FIO Alina Kozińska-Bałdyga:

Tak, trzeba chyba e-mailowo poinformować.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę, słyszymy panią.

Po kolei, wrócimy do pierwszej pani... Teraz tę panią widzimy. Pani Monika Cwiklińska, bardzo proszę.

Nie, tej pani nie słyszymy.

A pani Katarzyna może coś powiedzieć? Może panią usłyszymy?

Radca prawny Związku Powiatów Polskich Katarzyna Liszka-Michałka:

Dzień dobry.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę.

Radca prawny Związku Powiatów Polskich Katarzyna Liszka-Michałka:

Szanowni państwo, Związek Powiatów Polskich przekazał do przedmiotowego projektu opinię na piśmie, ona została zgłoszona dzisiaj rano na ręce pani przewodniczącej. Przepraszam za ten szybki czas, ale niestety też byliśmy postawieni w takiej sytuacji. Zależy nam bardzo, żeby ta opinia dotarła też do Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Z tego, co słyszę, drugie czytanie najprawdopodobniej zaplanowano jeszcze na dzisiaj, dzisiaj się odbędzie. Ubolewam nad tym, ponieważ pani minister Machałek deklarowała na spotkaniu zespołu edukacji, które odbyło się 22 marca, że pomiędzy pierwszym a drugim czytaniem umożliwi przeprowadzenie dyskusji z samorządami na temat projektowanych przepisów. Chodzi głównie o przepisy dotyczące właśnie standardów zatrudniania nauczycieli specjalistów w szkołach, ponieważ to jest akurat materia, która znalazła się w projekcie dopiero po opiniowaniu go przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Zatem opinia pozytywna, o której mowa w projekcie, nie dotyczyła tej materii. To znaczy w takim sensie nie dotyczyła, że po prostu projekt tej materii wtedy nie regulował.

Związek Powiatów Polskich wypowiedział się na temat tych przepisów. Oczywiście, mówimy o dobrych przepisach, ale pytanie, czy są to dobre przepisy, które będziemy w stanie wdrożyć, które będziemy w stanie zrealizować? Największa obawa pojawia się w kontekście 2022 r., bo mówimy o sytuacji, w której ponad 26 tys. jednostek oświatowych, szkół i przedszkoli, będzie postawionych w ciągu najbliższych pięciu miesięcy przed koniecznością poszukiwania specjalistów, nauczycieli specjalistów. W ponad 17 tys. w przypadków będzie to taka sytuacja, w której te szkoły i przedszkola będą musiały zwiększyć limity etatów specjalistów blisko trzykrotnie. Mówimy więc o ogromnej skali zapotrzebowania na specjalistów w systemie.

Co więcej, chodzi tutaj o te najmniejsze jednostki, do 200 uczniów, które są zlokalizowane w mniejszych miejscowościach, które nie mają takiej dostępności. Oczywiście, OSR przedstawia informację na temat tego, jak wygląda sytuacja, jeśli chodzi o rynek specjalistów, jak to będzie się kształtowało też w kolejnych latach. Proszę jednak zwrócić uwagę, że tak naprawdę nie wiadomo, jaka część absolwentów kierunków specjalistycznych pedagogicznych będzie chciała podjąć zatrudnienie w szkołach, w przedszkolach publicznych czy też niepublicznych. Aktualnie nie funkcjonuje w naszym systemie nakaz pracy, więc nie możemy nikomu narzucić tego, żeby rzeczywiście podjął taką pracę. Dobrą odpowiedzią byłoby przedstawienie przez ministerstwo, jak wyglądała dotychczas skala osób, absolwentów tych kierunków, które decydowały się na pracę w szkole.

Druga kwestia natomiast – czy to też jest taka prośba, wniosek – dotyczy też tego, żeby ministerstwo przedstawiło, jak wygląda skala, czy też w jakich ośrodkach na terenie mapy Polski znajdują się ci nauczyciele, którzy mają po kilka specjalności, o których mowa też w ocenie skutków regulacji. Zakładam, że to również są większe ośrodki miejskie, gdzie ta dostępność po prostu będzie lepsza, gdzie może nie być takiego problemu ze znalezieniem nauczycieli specjalistów jak w mniejszych miejscowościach. To jest pierwsza kwestia.

Tak naprawdę przedstawiliśmy szczegółowe uwagi w piśmie. Chcę tylko zwrócić uwagę na to, że w kolejnych latach finansowanie zatrudniania dodatkowych etatów specjalistów będzie odbywało się już na zasadach ogólnych. To znaczy, że w 2022 r. mamy do czynienia z sytuacją, w której to są dodatkowe środki, natomiast od 2023 r. będą to środki, które znajdują się w subwencji oświatowej jako dodatkowe wagi. Tak naprawdę ta sytuacja doprowadzi tylko do tego, że w samorządach, które już aktualnie mają dużą różnicę pomiędzy otrzymywaną subwencją a wydatkami oświatowymi, dokładnie ten sam procent różnicy tych wskaźników będzie dotyczył także zatrudnienia nauczycieli specjalistów. Tylko pogłębi to skalę niedoszacowania kosztów funkcjonowania oświaty w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego.

Jeszcze jedna rzecz, bardzo szybko, na którą chciałabym zwrócić uwagę. Związek Powiatów Polskich przedstawił również w swojej korespondencji propozycję poprawki dotyczącej obsadzania stanowisk dyrektorów, jeżeli taka konieczność pojawi się przed 2 września 2022 r. Uważamy za niezbędne wprowadzenie też w 2022 r. tego typu przepisu. Art. 29, który aktualnie jest w projekcie, tylko sankcjonuje to obsadzanie stanowisk, które miało miejsce wcześniej na gruncie rozporządzenia w związku z różnymi wątpliwościami legislacyjnymi, które się pojawiały na ten temat, natomiast bardzo oczekiwane ze strony środowiska samorządowego jest umożliwienie przedłużania czy obsadzania stanowisk także w sytuacjach, które będą dotyczyły tego roku, tj. 2022 roku.

Prosiłabym tylko jeszcze bardzo panią minister o odpowiedź na pytanie, czy rzeczywiście drugie czytanie odbędzie się dzisiaj? Czy nie dojdzie do spotkania ze stroną samorządową, które było deklarowane, pomiędzy pierwszym a drugim czytaniem w celu omówienia tego projektu, przedyskutowania go i zgłoszenia też ewentualnie uwag przez inne korporacje? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Pani Ćwiklińska. Spróbujemy?

Rzecznik prasowy KSOiW NSZZ „Solidarność” Monika Ćwiklińska:

Halo, halo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę.

Rzecznik prasowy KSOiW NSZZ „Solidarność” Monika Ćwiklińska:

Dzień dobry. Słyszać mnie, tak?

Czy jestem słyszalna?

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak.

Rzecznik prasowy KSOiW NSZZ „Solidarność” Monika Ćwiklińska:

Dobrze. Szanowni państwo, pierwszą uwagę mam natury ogólnej. Oczywiście, bardzo dobrze, że zwłaszcza w małych szkołach, przedszkolach pojawią się limity dotyczące etatów specjalistów. W ogóle standaryzacja w całym systemie oświaty jest potrzebna, co podkreślamy już od lat, nie możemy się tego doczekać.

Natomiast taka uwaga natury ogólnej. Od kilku lat, od czasu wprowadzenia dokumentów prawnych określających pomoc psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolach, w szkołach itd., w naszych szkołach pojawi się coraz większa liczba specjalistów itd. Jednocześnie mamy do czynienia ze zwiększeniem się skali zjawisk negatywnych, problemów u dzieci, nawet prób samobójczych itd. Zatem pytanie brzmi, czy to jest właściwa droga? Słusznie któryś z panów powiedział, że każdy nauczyciel jest jednocześnie pedagogiem, trochę psychologiem i trochę specjalistą. Naszym zdaniem problemy u dzieci i młodzieży biorą się z kryzysu rodziny. Naprawdę, jeśli szkoła nawet włoży duży wysiłek w pracę z dziećmi z problemami, a nie jest w to wdrożona rodzina, bo nie chce, to ta praca po prostu nie jest efektywna. To właśnie rodzina potrzebuje wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. To jest taka uwaga natury ogólnej.

Mamy pytanie. Jaki jest klucz w określaniu limitu pedagogów psychologów i innych specjalistów, zwłaszcza jeśli chodzi o duże szkoły? Co do szkół małych, poniżej

100 uczniów, to sprawa jest dla nas jasna. Przeliczyłam sobie sytuację w mojej szkole, w której jestem zatrudniona. Liczy ona obecnie 630 uczniów i jest zatrudnionych łącznie prawie trzech i trzy czwarte etatu pedagogów-psychologów, logopedów i terapeutów pedagogicznych. I takie są potrzeby. Natomiast według propozycji dotyczącej szkół powyżej 100 uczniów, wychodzi mi, że ten limit, oczywiście minimalny, wynosi trzy etaty. Przed szkołami stoi duże niebezpieczeństwo, a przekonaliśmy się już o tym wielokrotnie w praktyce, że jednostki samorządu terytorialnego bardzo chętnie będą z dużą determinacją szukać kolejnych oszczędności w oświacie. Obawiam się, że przytoczona przeze mnie szkoła zamiast trzech i trzech czwartych etatu od września będzie miała trzy etaty, bo będą spełnione przepisy prawne. Mają być minimum trzy etaty, to są. Zwracam na to uwagę.

Kolejna uwaga natury ogólnej jest taka, że Karta Nauczyciela jest i była wielokrotnie nowelizowana. W tej chwili ten dokument stał się już w wielu miejscach bardzo niejasny. Mamy do czynienia, krótko mówiąc, z bałaganem prawnym. Analizując pod względem prawnym omawiany projekt, doszliśmy do wniosku, że mamy do czynienia ze swoistym edukacyjnym „nowym ładem”. Należy na to zwrócić uwagę i uporządkować w końcu prawo oświatowe, w tym omawianą kwestię. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani Alina Kozińska, bardzo proszę.

Nie słyszymy.

Poseł Piotr Borys (KO):

Nie słyhać, musi pani włączyć mikrofon.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Proszę włączyć mikrofon.

Prezesa FIO Alina Kozińska-Bałdyga:

Włączyłam.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak, słyszymy.

Prezesa FIO Alina Kozińska-Bałdyga:

Mam włączony mikrofon, słyhać?

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak, bardzo proszę.

Prezesa FIO Alina Kozińska-Bałdyga:

Dziękuję. Proszę państwa, ja z kolei chciałabym prosić o zwrócenie uwagi właśnie na szkoły do 100 uczniów. Nie mieliśmy możliwości przedyskutowania tego w szerszym gronie, więc moje uwagi są pisane na gorąco. Jest to właściwie efekt nocnych studiów nad tą propozycją. Zaproponowałabym, żeby wyłączyć szkoły poniżej setki uczniów, zarówno te prowadzone przez samorządy, jak i przez inne organy prowadzące. Szczególnie powinno to dotyczyć szkół prowadzonych przez stowarzyszenia rodziców, stowarzyszenia wiejskie.

Jakie jest uzasadnienie? Otóż badania, na które powołano się w uzasadnieniu tego projektu, nie badały korelacji pomiędzy stanem emocjonalnym, zdrowiem psychicznym uczniów a wielkością szkoły i organem prowadzącym. Małe wiejskie szkoły, zwłaszcza te prowadzone przez stowarzyszenie rodziców, tworzą lepsze warunki do indywidualnego podejścia do uczniów, a więc uczniowie są w nich w lepszej kondycji. Taka przynajmniej hipoteza badawcza moim zdaniem powinna być postawiona. Jednocześnie nałożenie na te nasze szkoły stowarzyszeniowe obowiązku zatrudniania psychologów znacząco zwiększy ich koszty. Bardzo wielu nauczycieli przechodziło już jakieś dodatkowe szkolenia, właśnie logopedyczne czy inne, czyli od strony formalnej będą i takie szkoły, które dadzą sobie radę z formalnym wykazaniem spełniania tego nowego obowiązku prawnego. Wydaje nam się, że również w przyszłości zwiększona subwencja nie pokryje kosztów, które mogą być związane z dodatkowym zatrudnieniem psychologów czy pedagogów.

Chciałabym państwu zwrócić uwagę na to, że wiele szkół wiejskich prowadzonych przez stowarzyszenia, które nie pobierają czesnego, będzie zagrożonych bankructwem. Zwłaszcza w tej chwili, kiedy koszty utrzymania budynku, elektryczność, woda, ciepło, śmieci są drastycznie wyższe. Już w tej chwili mamy wiele szkół, które mówią, że nie będą w stanie sprostać obecnej sytuacji, czyli te szkoły będą likwidowane.

Był pomysł, popierany przez Prawo i Sprawiedliwość, utworzenia Funduszu Inicjatyw Edukacyjnych. Taki fundusz w tej chwili, właśnie w tych sytuacjach konieczności i zatrudnienia dodatkowo pedagoga czy psychologa w szkole, w jakichś specjalnych wypadkach mógłby pokrywać w ramach dotacji celowych takie potrzeby konkretnej szkoły. Ale właśnie poprzez dodatkowe środki, w dodatkowy sposób uzyskiwane, według specjalnych kryteriów, które oczywiście z przyjemnością przedstawimy państwu w najbliższym czasie. Możemy je wypracować z tymi małymi wiejskimi szkołami, stowarzyszeniami w ramach naszej organizacji. Tak że prośba o pochylenie się nad małymi wiejskimi szkołami, zarówno samorządowymi, jak i prowadzonymi przez organizacje pozarządowe. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Pani Ewa Konikowska, ZNP.

A, pani jest tutaj, przepraszam bardzo. Myślałam, że zdalnie. Za chwilę wrócimy na salę, zobaczę, czy jest jeszcze ktoś łączący się zdalnie zgłoszony do głosu. Jest jeszcze pani poseł Kinga Gajewska.

Słyszysz nas pani poseł? Nie, chyba się rozmyśliła.

Dobrze, to w takim razie jeszcze pan poseł Piotr Borys.

Poseł Piotr Borys (KO):

Chciałbym tylko jeszcze bardzo krótko zapytać o całe wsparcie psychologiczne i terapeutyczne w szkołach, żłobkach, przedszkolach. Chciałbym tylko zapytać jeszcze, czy w kontekście znalezienia środków finansowych i tego, co jest oczywiście absolutnie niezbędne po pandemii... Tu się wszyscy zgadzamy, że ta pomoc powinna być od samego początku bardzo szybko weryfikowana, jeżeli chodzi o potrzeby dzieci i młodzieży. Po pierwsze, czy mamy pewność, że wystarczy specjalistów? Pamiętam dane, z których wynikało, że właściwie mamy wystarczającą liczbę psychologów i terapeutów, ale chciałbym się upewnić, czy na pewno, jeżeli wejdą wszystkie nowe normy, pojawią się środki, wystarczy nam kadry.

Po drugie, czy środki finansowe trafią do wszystkich jednostek bez względu na to, jaki jest podmiot prowadzący, czyli nie tylko do samorządów, ale również, tak jak w przypadku przedszkoli czy żłobków, są to podmioty prywatne, są także NGO, które prowadzą te jednostki. Czy mamy pewność, że te środki pójdą dokładnie za tym, co planujemy wspólnie w tej ustawie zrobić? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz poproszę panią Ewę Konikowską. Bardzo proszę.

Starszy specjalista ds. edukacji w Zarządzie Głównym Związku Nauczycielstwa Polskiego Ewa Konikowska-Kruk:

Ewa Konikowska, Związek Nauczycielstwa Polskiego. Proszę państwa, opiniowaliśmy pozytywnie projekt zmian w ustawie o systemie oświaty, dotyczący egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego. Jednakże zwróciliśmy tam uwagę, żeby rozważyć w ustawie sposób powoływania zespołów nadzorujących i nauczyciela, którego w zapisie już obecnie obowiązującym dyrektor musi powołać z innej szkoły.

Nadal uważamy, że w normach prawnych nauczyciel, który przychodzi z innej szkoły do zespołu nadzorującego, działa w sposób nieprawidłowy ze względu na to, że dyrektor szkoły nie powinien wydawać poleceń innej osobie. Zatem dyrektor wydaje polecenia osobie, której jest pracodawcą. Bardzo prosimy, żeby jednak rozważyć w ustawie o systemie oświaty możliwość powoływania w zespołach nadzorujących tylko nauczycieli z danej szkoły. Przecież te zestawy prac, odpowiedzi na egzaminach, są już sprawdzane przez egzaminatorów zewnętrznych. W obecnej dobie, gdy mamy braki nauczycieli, mamy dużo dzieci ukraińskich, dobrze było by rozważyć na przyszły rok szkolny jednak moż-

liwości powoływania do zespołów egzaminacyjnych tylko nauczycieli, którzy są nauczycielami danej szkoły.

Pozytywnie oceniamy również sprawę dotyczącą powoływania od nowego roku szkolnego specjalistów: psychologów-pedagogów, pedagogów specjalnych, jak również to, że w szkołach ich liczba ma się zwiększyć. Jednakże w tejże ustawie proponujemy – tak jak to już panie posłanki mówiły – żeby określić sposób wybierania ekspertów, których minister będzie powoływał, żeby sposób powoływania ekspertów był jednak określony w projekcie ustawy – Prawo oświatowe. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani Dorota Twarowska, bardzo proszę.

Przewodnicząca Sekcji Wydawców Edukacyjnych Polskiej Izby Książki Dorota Twarowska:

Dzień dobry, witam państwa serdecznie. Nazywam się Dorota Twarowska, reprezentuję Polską Izbę Książki, a w szczególności wydawców edukacyjnych.

Chciałabym zwrócić państwa uwagę na coś, czego w tej ustawie nie ma. Mam dwie sprawy i na końcu powiem, dlaczego mówię o tym w tej chwili. Wydawcy edukacyjni w ciągu ostatnich tygodni rozdali ukraińskim dzieciom już blisko 20 tys. podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych – pomagamy. Natomiast chcę powiedzieć, że skala tego zjawiska jest na tyle duża, że zwracam państwa uwagę na to, że ten temat po prostu trzeba zabezpieczyć. To jest pierwsza sprawa.

Druga sprawa to jest sprawa dotycząca podręczników do szkół podstawowych, które od 2014 r. są dotowane.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Pani Doroto, bardzo przepraszam, ale to nie jest przedmiotem naszej dyskusji dzisiaj.

Przewodnicząca SWE PIK Dorota Twarowska:

Pani przewodnicząca, zajmę jeszcze tylko dwa zdania, dobrze?

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Półtora zdania.

Przewodnicząca SWE PIK Dorota Twarowska:

Na końcu powiem, dlaczego o tym mówię.

Kwoty dotacji nie były rewaloryzowane od tamtego czasu, czyli od 2014 r. Wzrost kosztów jest, proszę państwa, oczywisty. Szacujemy, że wynosi 30%. Państwo na pewno macie świadomość, że wzrastają koszty energii i transportu. W związku z covidem zostały zaburzone dostawy pulpy papierowej. W tej chwili w ogóle papier jest niedostępny. Nie da się wydrukować podręczników.

Mam przygotowany raport, dostarczyłam go do ministerstwa w grudniu. W tej chwili dostarczę jego aktualizację...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Przepraszam bardzo, naprawdę to nie jest przedmiotem naszego spotkania.

Przewodnicząca SWE PIK Dorota Twarowska:

Ostatnie zdanie.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę.

Przewodnicząca SWE PIK Dorota Twarowska:

Mówię o tym dlatego, że nowelizujemy w tej chwili ustawę oraz inne ustawy oświatowe, więc to jest moment, w którym te zapisy mogłyby się znaleźć w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Ostatnie pytanie w dyskusji i pani poseł Krystyna Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Mam konkretne pytanie po wystąpieniu pani Katarzyny Liszka-Michałka, w związku z limitami. Pani minister, proszę o odpowiedź. Rzeczywiście jest tak, że teraz szkoły będą musiały zatrudniać dodatkowych nauczycieli ze względu na uchodźców. Tak, mamy braki na rynku pracy. Czy to jest tak, że w tej ustawie od 1 września będą obowiązywać limity i te limity są sztywne? To znaczy nie dajecie jakiegoś okresu przejściowego, tylko wchodzi od 1 września i dyrektor musi, czy macie tutaj jakiś okres przejściowy?

Przepraszam, nie doczytałam tego w ustawie, ale wydaje mi się, że to jest bardzo ważne w związku z sytuacją panującą teraz na rynku pracy, żebyśmy nie wylali dziecka z kąpielą.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo i bardzo proszę... Pani poseł? Jedno pytanie. Jedno. Proszę.

Poseł Katarzyna Kretkowska (Lewica):

W związku z tym trybem w tej chwili wpłynęło od jednego z samorządów pytanie, czy nie można byłoby, już nie będę cytować szczegółów... Chodzi o to, żeby umożliwić prowadzenie rekrutacji za pomocą środków komunikacji elektronicznej także po tym okresie postpandemicznym, czyli po prostu na stałe.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę, pani minister.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Dziękuję. Dziękuję za dyskusję, dziękuję za pytania. Odpowiem na te, które dotyczą szczegółowo kwestii, którymi ja się zajmuję i przygotowałam z zespołem tutaj. Są ze mną też eksperci, których dobrałam, dlatego że oceniam, że mają wysokie kwalifikacje – to tak *à propos* dyskusji.

Zacznę może od początku, czyli jeżeli dobrze mam zapisane, po kolei, to pierwsza zadała pytanie pani poseł Lubnauer. Generalnie co do zasady zgodziła się z większością rzeczy, a niepokój jej wzbudzała kwestia, czy komuś zabraliśmy, żeby teraz dać. Nie, nie zabraliśmy. Próbowano być może nawet te pieniądze przesunąć na inne kwestie związku z trudną sytuacją, udało się, że te pieniądze są.

Odpowiadam tym, którzy pytali, dlaczego w takim trybie – dlatego że chciałabym i chcę też obecny tutaj zespół specjalistów, ekspertów i pracowników, którzy od paru lat pracują nad pewnym rozwiązaniem... Żeby tym bardziej w tej sytuacji szybko wprowadzić jednak specjalistów w szkołach. Teraz to było 700 mln, 180 mln już poszło, a te 520 mln ma pójść od 1 września. Odpowiadam też tym, może będę już tak ogólnie syntetyzować te odpowiedzi, dobrze? Ale jeżeli ktoś by, to... Dlatego też w takim trybie odrębnym dołożyliśmy to do tej ustawy.

Gdybyśmy chcieli to ująć w całościowej ustawie, której – odpowiadam państwu – każde rozwiązanie konsultujemy od dwóch lat, bo one są trudne i bardzo mocno zmieniające kwestie systemu podejścia do ucznia... Dlatego teraz i tu, bo im szybciej będą wiedziały samorzady i nauczyciele, tym lepiej to wprowadzą, a wydaje mi się, jestem o tym przekonana, że jeżeli są to dodatkowe środki, to lepiej, niż gdyby ich nie było i byłyby wydane na inne kwestie. Ale to, o czym rozmawiamy, to jest rzecz, która była przygotowana przez kilka lat. Ten element jest od 1 września, tym bardziej w związku z kryzysem ukraińskim.

Jeśli chodzi o ekspertów, to ekspertów dobiera minister. Nie płaci im wynagrodzeń za samo bycie ekspertem, tylko za konkretną pracę. Nie chciałabym dalej tego w tej chwili rozważać. Jeśli chodzi o przedłużenie kwestii powierzeń dyrektorom, to w tej chwili to dyskutujemy. Być może, jeśli będzie taka zgoda ministra Czarnka, będziemy to rozważać w specustawie. Ale decyzji w tej kwestii nie ma.

Jest jeszcze pytanie, dlaczego ten projekt jest tak procedowany. Z jednej strony mamy zapisy egzaminacyjne. One były przygotowane i są uporządkowane. Są to przepisy, które już były, które są znane, a w tej chwili to jest porządkowane w ustawie, a nie w rozporządzeniach. Te przepisy, które były incydentalne, związane z kryzysem w sprawie covidu, w związku też z refleksjami po covidzie na temat stanu i tego, co się

wydarzyło w uczniach psychologicznie, a także od strony pewnych problemów – po prostu te rzeczy zostały tak, a nie inaczej zapisane. Tutaj nie ma żadnego podstępu, żeby działać szybko. Zależy nam tylko i wyłącznie na tym, żeby ta ustawa i przepisy dotyczące standardów zatrudnienia psychologów pedagogów jak najszybciej stały się prawem i żeby państwo, zarówno samorządy, jak i dyrektorzy, mogli jak najszybciej zatrudniać tychże psychologów i pedagogów.

Było pytanie, czy są specjaliści. Specjaliści są, mamy dane na ten temat. Są one w OSR, my też o tym mówiliśmy. Tak naprawdę potencjalnie mamy 118 tys. specjalistów, z czego to są psycholodzy, to są pedagodzy, to są pedagodzy specjaliści, logopedzi i neurologopedzi. Szczególnie dotyczy to przedszkoli. I uwaga – to nie będzie dotyczyć tylko samorządowych, ale wszystkich, których... Tam też są te przepisy, gdzieś będzie poprawka, która uporządkuje, żeby nie było niejasności, sposób przekazania dotacji do niesamorządowych placówek, które będą wypełniać standardy.

I teraz, czy te standardy są wysokie? One są bardzo średnie. Natomiast wiemy, że niektóre samorządy mają w ogóle problem z wypełnieniem jakiegokolwiek standardu, więc to będzie pewnie dosyć mocno mobilizujące. Niektóre już je wypełniły, a nawet więcej. Natomiast niezależnie od tego te środki do każdego będą przekazane według algorytmu przygotowanego z samorządami. Dokładnie tych 520 mln będzie przekazane.

Dlaczego taka sytuacja? Powtarzam jeszcze raz: one byłyby za rok, a tak są teraz, więc chyba dobrze. Natomiast jest to tempo, które... Obok tego wybuch wojny, specustawy, sprawa organizacji oświaty związanej z... Dzisiaj w systemie mamy już 115 uczniów, a czeka pewnie następnych kilkaset – to powoduje, że pewne rzeczy trzeba robić równolegle, ale nie zapominać o tych, które planowaliśmy. Dlatego to idzie w tej chwili w takim tempie. Nie wiem, czy nam się uda. Chciałabym, pani przewodnicząca, żeby było dzisiaj drugie czytanie i przyjęcie, ale dla mnie najważniejsze jest to, żeby to w ogóle weszło w odpowiednim tempie i żeby po prostu dyrektorzy mogli się do tego przygotować.

Co z WOKRO? WOKRO to jest wiodący ośrodek koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczy. Jest to komponent Ministerstwa Edukacji, który powstał na podstawie programu „Za życiem” w 2017 r. W zasadzie ta rzecz, którą wprowadzamy, to jest wyjście naprzeciw postulatowi organizacji pozarządowych, którym – jeśli są świetnie przygotowane i mają zasoby do wczesnego wspomaganie, a dany powiat nie ma takich zasobów – powiat może powierzyć prowadzenie WOKRO. Broniliśmy się przed tym, ale uważam, że generalnie to jest okej. To jest w porządku, bo naprawdę, proszę mi wierzyć, zjeżdżam powiaty i widzę, jak jest. W większości WOKRO powstało, ale jeśli gdzieś organizacje pozarządowe mają lepsze warunki do prowadzenia wczesnego wspomaganie, to na bazie porozumienia z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i samorządem będą mogły też to wczesne wspomaganie prowadzić, pełnić funkcję wiodącego ośrodka. Będzie on elementem nowego działania, które będzie w ustawie o wsparciu ucznia, dziecka i rodziny. Będziemy jeszcze dyskutować kwestię szerszego, koordynowanego działania w sprawie dzieci z zaburzeniami, z dziećmi z problemami i specjalnymi potrzebami psychologiczno-pedagogicznymi.

Padło pytanie dotyczące wartości i pewnego kierunku, tj. jak widzimy nauczyciela i pedagoga i żeby psycholodzy nie zastąpili nauczycieli. Nie. To jest trochę jak z tym dowcipem o osiołku i dziecku itd. – czego byśmy nie zrobili, to ktoś powiedziałby, że to drugie rozwiązanie byłoby lepsze. Nauczyciele mówią tak: „Mamy dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole. Na 220 tys. 68% dzieciaków jest w szkołach ogólnodostępnych i przedszkolach. Jedna trzecia doświadcza problemów psychologiczno-pedagogicznych. Musimy sobie z tym radzić. Nie mamy wsparcia”. Jak teraz ci nauczyciele mają otrzymać wsparcie w codziennym działaniu?

Nauczyciele, pani przewodnicząca – bo było o to pytanie. Nauczyciele: przedmiotowcy, wychowawcy, mając psychologa, mając pedagoga dodatkowo, mając zespół specjalistów, będą mogli pogadać, porozmawiać i wiedzieć, w jaki sposób postępować w sytuacjach trudnych, żeby nie doszło do kryzysu. Zatem nie zastępujemy nauczycieli, wspieramy nauczycieli. Wspieramy też pedagogami specjalnymi, których mamy rzesze, świetnie wykształconych nauczycieli pedagogów specjalnych, którzy będą mogli w szkołach...

Odpowiadam na to pytanie, które było – to jest po prostu wzajemne korzystanie z zasobów, które mamy.

Naprawdę wiodące ośrodki pierwszy raz od paru lat... To są dane statystyczne, przedstawię – konkretnie tyle dzieci od pierwszych miesięcy życia jest objętych systemowym wsparciem i wspomaganiami. Natomiast tam, gdzie są problemy, mogą to robić w ramach naszego systemu organizacje pozarządowe. To jest absolutne otwarcie na organizacje i tutaj – odpowiadam chyba pani poseł Kwiatkowskiej – są przepisy, które pewne rzeczy porządkują.

Tak?

Poseł Piotr Borys (KO):

Kretkowskiej.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Kretkowskiej, przepraszam.

Głos z sali:

Kwiatkowska też ładnie.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Ładnie, ale Kretkowska też ładnie. Mam zresztą znajomego o tym nazwisku, będę pamiętać. Poprawiam, żeby nie było jakichś tam. Mnie też często przekreślają nazwisko i muszę z tym żyć, prawda? Taka jest prawda, że czasem... Ale to niezłośliwe.

Teraz tak, bardzo dużo mam tutaj... Czy profinansowanie do wszystkich... Pan poseł Borys... Tu mam tak: dodatkowe działania... Będziemy zachęcać. Myślę, żeby tak szerzej państwu odpowiadać, a nie tylko tak lub nie. Otwieramy od września cztery kierunki studiów podyplomowych. Pierwszy kierunek to wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny. To są cztery semestry, studia podyplomowe dla nauczycieli szkół ponadpodstawowych, a więc studia do zajęć z uczniami o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych. Kolejne studia podyplomowe to metodyka dzieci z problemami w komunikacji językowej. Kolejne studia podyplomowe, kolejna rzecz – doradca rodziny. Naprawdę z jednej strony wiemy, że mamy specjalistów, z drugiej strony przygotowujemy specjalistów do tych działań, a zachęcanie zależy od dyrektorów.

Czy w małych szkołach powinni być specjaliści? W tych małych szkołach jest tak mało specjalistów, że tym bardziej te standardy powinny być osiągnane. Te standardy od 1 września są mniejsze, dopiero za półtora roku będą większe, więc wydaje mi się, że to i tak jest takie naprawdę powolne i kroczące.

Chciałabym, żeby może jeszcze ekspert, pan Grzegorz Pochopień, dodał pewne kwestie.

Przepraszam też, jeśli ktoś czuje, że nie wszystkie rzeczy zostały tak przy dyskutowane, ale od dwóch lat mniej więcej mówię na każdym posiedzeniu Komisji o tym, co przygotowujemy, więc jestem przekonana, że państwo tak naprawdę wiedzą, o co chodzi, a że tryb jest przyspieszony, to w związku naprawdę z sytuacją nadzwyczajną, ale też tym, że nie chcemy przekładać tego na następny rok.

Ekspert zewnętrzny w Ministerstwie Edukacji i Nauki Grzegorz Pochopień:

Szanowni państwo, może też kilka bardziej szczegółowych odpowiedzi. Padła taka wątpliwość, czy wprowadzenie standardów może się spotkać z próbą obniżenia liczby etatów w szkołach czy w przedszkolach w przypadku, kiedy ktoś jest spełnia z nawiązką. Padł przykład: ktoś ma trzy i trzy czwarte etatu, standard będzie na poziomie trzech. Teraz, czy będzie taki pomysł, żeby je zmniejszać? Nie może go być na mocy obecnych przepisów, ponieważ te przepisy zakładają, że w sytuacji, w której samorząd spełnia takie standardy, to będzie utrzymanie tych standardów – oczywiście odpowiednio uwzględniających zmianę liczby uczniów i odpowiednio potem zwymiarowane finansowo. Zatem ta sytuacja nie nastąpi, może tak odpowiem.

Była też propozycja nieobjęcia standaryzacją najmniejszych jednostek – szkół do 100 uczniów. Muszę powiedzieć, że przecież wszystkie szkoły, wszystkie przedszkola, wszystkie samorządy i wszystkie organy prowadzące będą miały w związku z tym zwiększone finansowanie już od tego roku. W przypadku szkół przeniesie to się oczywiście w postaci dotacji. Ta ustawa zakłada w art. 28 taką wymuszoną aktualizację, właśnie

po to, żeby takie szkoły niesamorządowe mogły otrzymać zwiększoną dotację i sfinansować to zatrudnienie. Prawda jest taka, że przynajmniej obecnie, średnio rzecz biorąc, jeśli sobie wyobrażamy taką szkołę, przedszkole do 100 uczniów, to powinniśmy sobie wyobrażać, że łącznie specjalistów, takich jak logopeda, psycholog, pedagog szkolny, terapeuta pedagogiczny, jest średnio 7 godzin, ale wszystkich.

Myślę, że nikogo to jakoś bardzo nie szokuje, tzn. nie czuje, że to jest dużo, prawda? Ta standaryzacja od września 2022 r. zakładałaby w takich szkołach etat. Czyli jeśli patrzemy na pensum – oczywiście karciane, takie typowe, też zresztą łącznie wszystkich specjalistów, to nie jest każdy z osobna – to mówimy o 22 godzinach. Zatem nawet i to przecież nie powoduje, że uważamy, że to jest naprawdę dużo. Zatem myślę, że to nie jest aż tak bardzo ambitne, ale ogromnie pomaga, ogromnie pomoże i będzie finansowane, więc myślę, że powinniśmy to zrobić.

Jeśli chodzi o powiaty i uwagi, za które dziękuję, to pewne szczegóły z natury rzeczy będziemy musieli opracować później, typu rozkład geograficzny specjalistów. Ich jest bardzo dużo, więc myślę, że to będzie w miarę korzystny rozkład, ale jasne jest, że niejednorodny – to na to na pewno.

Co do spekulacji, czy to pogłębi... Oczywiście standaryzacja będzie finansowana. Czy ona pogłębi lukę finansową między subwencją a dochodami samorządu? Czyli to, co samorządy finansują z dochodów własnych. Mowa o luce, która oczywiście istnieje i zawsze istniała. Muszę przyznać, że jestem wielkim optymistą, dlatego że akurat to zadanie jest finansowane bardzo przyzwoicie, co widać. Myślę, że można to sprawdzić. Zatem spodziewałbym się raczej wpływu neutralnego, a nawet lekko pozytywnego, przynajmniej w ujęciu procentowym. W nominalnym – neutralnego, natomiast w procentowym – pewnie pozytywnego.

Przypomnę też, że tutaj skupiamy się oczywiście na tym, co teraz, bo to ważne, bo czasu jest niedużo – czyli na wrześniu 2022 r. i na tych 520 mln. Ale docelowo przecież finansowanie tych standardów to jest kwota prawie 3 mld. Prawie 2,7 mld, przy całej subwencji obecnie liczącej 54 mld. To jest naprawdę spory kawał, jak to się mówi, tego finansowego tortu. Zatem myślę, że akurat może wiele innych rzeczy spowoduje ten problem w powiatach – tego nie wiem, ale nie przypuszczam, żeby to było właśnie to rozwiązanie. Myślę, że tyle.

A, wspomnę jeszcze o dostępności specjalistów, bo być może jest to tak naprawdę najważniejsze pytanie. Wiemy, że jest ich dużo, ale przy okazji może warto zwrócić uwagę, na ile jednak elastyczne są te formy zatrudnienia. Oczywiście jest to umowa o pracę, natomiast chociażby uzgodnienia godzin ponadwymiarowych. Powiaty zadały pytanie, czy np. nauczyciel wspomagający, nauczyciel współorganizujący, który nie liczy się do standaryzacji, oczywiście, jego rola jest cokolwiek inna... Było pytanie, ilu ich mamy w systemie. Odpowiem może od razu: ok. 26 tys. etatów takich nauczycieli. Natomiast było pytanie, czy jeśli ten nauczyciel ma odpowiednie kwalifikacje, analizując zadania np. terapeuty pedagogicznego czy np. pedagoga specjalnego, co pewnie będzie najbardziej popularne, to on mógłby się liczyć. Oczywiście, jeżeli taki nauczyciel będzie w jakiejś części na stanowisku pedagoga specjalnego, automatycznie będzie mógł te standardy spełniać. Przypomnę, że obecnie wszystkich specjalistów, tj. logopedów, pedagogów, psychologów, terapeutów pedagogicznych, mamy 21 tys. i dwadzieścia kilka tysięcy nauczycieli wspomagających.

Zatem po prostu chcę zwrócić uwagę, że w tej ustawie jest naprawdę sporo takich rozwiązań, które dają nam nadzieję, że to się uda. Nie myślę oczywiście o finansowaniu – jestem tutaj zupełnie spokojny. Natomiast chodzi oczywiście o kwestie możliwości zatrudnienia specjalistów. Bardzo dziękuję.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Dziękuję bardzo. Teraz poproszę, jeżeli pani przewodnicząca pozwoliłaby, żeby pan dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej skoncentrował się na tej części egzaminacyjnej. Chociaż o to było mniej pytań, ale pokrótce. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej Marcin Smolik:

Dzień dobry. Wysoka Komisjo, szanowni państwo, dziękuję za głos. Kwestie egzaminacyjne były trzy. Pierwsza kwestia to była likwidacja egzaminu ósmoklasisty. Jest to jeden z takich problemów, jedna z takich kwestii, która nie ma łatwego rozwiązania. To znaczy byliśmy świadomi potencjalnych korzyści, które wynikałyby z wprowadzenia egzaminu ósmoklasisty z przedmiotu dodatkowego, stąd taka decyzja była podjęta w 2017 r. Natomiast ze względu na to wszystko, co się zadziało, jeśli chodzi o edukację w czasie pandemii, o wnioski i sygnały, które dochodziły do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i do ministerstwa, podjęta została decyzja o tym, żeby z tego egzaminu zrezygnować.

Ale tak naprawdę to te wnioski dopełniły tylko obrazu, który zaczynał się pojawiać w 2021 r. Założenie było takie, że uczeń będzie wybierał swój ulubiony przedmiot – ten, w którym czuje się najlepiej, ten, który najbardziej lubi. Z tego przedmiotu przystępowałby do egzaminu. Natomiast wybór ten, co istotne, nastąpić miał w ósmej klasie, czyli w momencie, w którym uczeń czy jego rodzice będą składali deklaracje. Zaczęło się okazywać w roku 2021, kiedy dzieci poszły do siódmej klasy, że tak naprawdę już w siódmej klasie dyrektorzy szkół zaczęli oczekiwać od uczniów wyboru przedmiotu, co kończyło się tym, że oczywiście dzieci nie wybierały chociażby fizyki, która zaczyna być nauczana dopiero w klasie siódmej. Dochodziło do takiej sytuacji, w której to, co było dobrym zamierzeniem i naprawdę widzieliśmy korzyści, które mogą z tego płynąć, tak naprawdę zaczynało się zamieniać w coś, co było przeciwieństwem tego, co było zamierzone.

Podobnie jak chociażby, żeby poczynić tutaj jakąś analogię, w przypadku egzaminu maturalnego w części ustnej z języka polskiego od 2005 r., gdzie była prezentacja, która z założenia była cudownym pomysłem. Miała przygotować ucznia do pracy samodzielnej, do poszukiwania własnych zainteresowań. Skończyło się tak, jak się skończyło, tzn. po dwóch czy trzech latach przeprowadzania egzaminu w niektórych szkołach zdecydowana większość zdających tak naprawdę powtarzała prezentacje, które skądś kupili, ściągnęli z internetu. Trudno przy tej liczbie zdających to wszystko monitorować, nawet dyrektorom szkół czy nauczycielom. Stąd podobny przypadek: coś, co było dobrym zamierzeniem, i coś, czego widzieliśmy korzyści, wprowadzając to, okazało się, że nie do końca spełniło swoje założenia.

Stąd też, ponieważ, oczywiście, nie ma rozwiązania idealnego, to rozwiązanie jest bardzo dobre, zostało wybrane rozwiązanie optymalne. Okazało się, że wyniki egzaminów, które są przeprowadzane z języka polskiego, matematyki i języka obcego, spełniają warunki, które są konieczne, jeśli chodzi o rekrutację do szkół ponadpodstawowych – rekrutacja jest możliwa. Stąd też, biorąc to wszystko pod uwagę, ważąc argumenty za i przeciw, podjęta została decyzja o tym, aby zrezygnować z egzaminu ósmoklasisty z przedmiotu dodatkowego.

Drugie pytanie dotyczyło harmonogramu egzaminu ósmoklasisty w szkołach dla dorosłych. Tutaj od lat sytuacja jest niezmienna. Termin główny tego egzaminu to jest styczeń, a termin dodatkowy – maj. Ustawa to porządkuje. Podobnie jak wskazuje, że termin główny egzaminów w szkołach dla dzieci i młodzieży to będzie termin majowy.

Ostatnia kwestia to jest kwestia, którą zgłosiła pani Ewa Konikowska-Kruk, dotycząca zespołów nadzorujących. Tutaj mamy od lat odmienne stanowisko ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego, ponieważ ZNP zgłasza ten problem jako pomysł od kilku lat, a my od kilku lat jesteśmy przeciwni takiemu rozwiązaniu. Widzimy po prostu wiele korzyści płynących z tego, że nauczyciel z innej szkoły pojawia się w zespole nadzorującym w danej szkole. Jest to jednak jakiś element kontroli społecznej pomiędzy szkołami. Szkoły po prostu sprawdzają, jak ten egzamin jest organizowany, w sensie uczciwości przeprowadzania tego egzaminu. Wiemy, że to jest istotne, chociażby ze względu na to, co w przypadku doświadczenia pani Konikowskiej-Kruk jest szczególnie istotne, czyli egzaminu zawodowego, gdzie nie pozwalamy na to, żeby nauczyciel, który uczy w danej szkole, był egzaminatorem w tej szkole. Po prostu jest to wykluczone. Podobnie ma to miejsce w przypadku zespołów nadzorujących.

Co istotne, nie do końca jest tak, że dyrektor tej drugiej szkoły może wydać jakieś strasznie daleko idące polecenie nauczycielowi z innej szkoły. Wszystkie kwestie dotyczące przeprowadzania egzaminu są bardzo szczegółowo uregulowane w ustawie, rozpo-

rządzeniu i w informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu, ponieważ jest to jeden z elementów rzetelności egzaminu. A do tego stopnia jest to uregulowane, że nawet pewne sformułowania, czy pewne kwestie, np. przypomnienie o ilości czasu, który pozostał zdającym, jak należy przygotować arkusz, niezależnie od tego, w której szkole odbywa się egzamin, wyglądają dokładnie tak samo.

Nauczyciel oczywiście musi do tej innej szkoły przejść – my to ułatwiamy. W systemie informatycznym, który został wprowadzony – wreszcie wspólny dla całego kraju w 2018 r. – dyrektorzy widzą, w której szkole najbliższe są dostępni nauczyciele, z którymi można się wymienić, czy można zaprosić nauczyciela z innej szkoły, więc jest to ułatwienie czysto techniczne. Natomiast jeśli chodzi o kwestie jakieś odpowiedzialności, to nie ma jakichś szczególnych poleceń służbowych, które dyrektor szkoły może wydać nieswojemu nauczycielowi, bo co do zasady funkcjonuje on jako członek zespołu nadzorującego, z takimi samymi obowiązkami. Niezależnie od tego, do której szkoły pójdzie i w której szkole bierze udział w egzaminie, te zadania są dokładnie takie same, jakby wykonywał je w swojej szkole. Tutaj nie ma żadnej różnicy. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Krótkie pytanie pani Lubnauer i pani Kretkowska. Po 30 sekund.

Posel Katarzyna Lubnauer (KO):

Po pierwsze, rozumiem, że nie rozważamy jakiegoś egzaminu zbiorczego, tak jak kiedyś był przyrodniczy w egzaminie szóstoklasisty, że był ogólnie zawierający treści dotyczące kilku przedmiotów. Druga kwestia – maturalne. Rozumiem, że tam też następuje rezygnacja w tej chwili z progu 30%, ale rozumiem, że to rozwiązania akurat ma charakter tylko czasowy?

Dyrektor CKE Marcin Smolik:

Mogę, tak? Kwestia pierwsza jest taka: to egzamin z przyrody był w egzaminie gimnazjalnym. To była trochę dziwna konstrukcja, bo on był w zamierzeniu znowu bardzo dobrym pomysłem, natomiast sprowadziło się to do tego, że to było egzamin z czterech przedmiotów, w każdym przedmiocie po sześć pytań, więc przypadkowość tych zagadnień...

Trudno było bowiem powtarzać zagadnienia w każdym egzaminie, trzeba było je zmieniać. Niektóre zagadnienia z podstawy programowej są prostsze, inne trudniejsze. Nawet przy przeprowadzaniu próbnego zastosowania nie dało się przy sześciu zadaniach z danego przedmiotu, proszę państwa, przygotować egzaminu, który byłby porównywalny pomiędzy latami. Stąd m.in. takie wahania wyników egzaminu z części przyrodniczej w egzaminie gimnazjalnym. Takie rozwiązanie nie do końca się sprawdzało. Moje stanowisko i moja propozycja byłaby taka, żeby nie wprowadzać go w egzaminie ósmoklasisty, bo on niekoniecznie służył czemuś dobremu. Siłą rzeczy było tam dużo przypadkowości ze względu na te ograniczenia, które były, bo trudno byłoby, żeby egzamin trwał cztery godziny dla dzieci w tym przypadku dwa lata młodszych – bo mówimy nie o absolwentach gimnazjum, tylko o absolwentach szkoły podstawowej.

Druga kwestia. Jeśli chodzi o egzamin maturalny, to tak, przepisy dotyczące tego progu 30% z jednego przedmiotu na poziomie rozszerzonym są niejako zawieszona na rok 2023 i 2024, podobnie jak wprowadzona jest w tej nowelizacji propozycja, żeby egzamin był przeprowadzany na bazie wymagań egzaminacyjnych. To jest sprzężone ze osobą. Od 2025 r. ten próg na poziomie rozszerzonym z jednego egzaminu, któregokolwiek ze wskazanych przez zdającego, wraca.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

30 sekund pani Kretkowska i kończymy.

Posel Katarzyna Kretkowska (Lewica):

Chciałbym zapytać, czy rezygnacja z tego przedmiotu dodatkowego jest tylko na ten okres dwóch lat, czy dla ósmoklasistów, czy w ogóle?

Natomiast nie dostałam odpowiedzi na zadane pytanie, a bardzo proszę panią przewodniczącą, żebyśmy skorzystali z tego, że jesteśmy na posiedzeniu Komisji i możemy pewne rzeczy doprecyzować, bo potem posłowie i posłanki są oskarżani o niespójny zapisy, które są trudne do interpretacji. Tak więc pytałam o ewentualną niespójność

pomiędzy tym, co jest w treści ustawy, a tym, co jest w uzasadnieniu, jeśli chodzi o terminy egzaminów ósmoklasisty w szkołach dla dorosłych, w których nauka kończy się w semestrze wiosennym.

W treści samego projektu jest mowa, że w maju ten egzamin, natomiast, tam gdzie się kończy w semestrze zimowym, też w maju, tak? W uzasadnieniu natomiast jest mowa o tym, że w szkołach dla dorosłych, gdzie nauka się kończy w semestrze wiosennym – w maju. W szkołach dla dorosłych, gdzie nauka się kończy w semestrze jesienno-wiosennym – w styczniu. A w terminie dodatkowym – w czerwcu i w maju odpowiednio. Proszę o podanie, jakie mają być te terminy: podstawowy egzamin i dodatkowy, dla semestru...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Poseł Katarzyna Kretkowska (Lewica):

...wiosennego, dla semestru...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Poseł Katarzyna Kretkowska (Lewica):

...jesiennego.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Który z panów odpowie, a może pani? Pan dyrektor Smolik, tak?

Dyrektor CKE Marcin Smolik:

Tak. Odpowiadając, jeśli chodzi o egzamin ósmoklasisty, jest to rozwiązanie na tę chwilę uważane za docelowe, to znaczy jest ogólnie rezygnacja z przeprowadzania egzaminu z tego wybranego przedmiotu dodatkowego już docelowo.

Jeśli chodzi o kwestie tych terminów – przepraszam, otworzę sobie ustawę – to co do zasady rozwiązanie jest takie, że w szkołach dla dzieci i młodzieży w terminie głównym egzamin jest przeprowadzany w maju, stąd też jest zmiana w pkt 1 lit. a. Natomiast w szkołach dla dorosłych egzamin w terminie głównym jest przeprowadzany w styczniu, stąd ten punkt ustawy nie jest zmieniany, zostaje dalej jako lit. b. W pkt 2 lit. b natomiast jest konieczność zmiany, ponieważ w szkołach dla dorosłych, w których nauka kończy się w semestrze jesiennym, gdzie egzamin w terminie głównym był przeprowadzony w styczniu, egzamin w terminie dodatkowym jest przeprowadzany w maju. Tutaj kwestia polegała na tym, że to, co jest zmieniane w tej nowelizacji, to nie są pełne przepisy art. 44zt, po prostu są tylko dwa punkty. W pkt 1 i w pkt 2 są po prostu lit. a i lit. b – zmieniana jest tylko jedna z tych liter.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Rozumiem, że możemy już zakończyć dyskusję. Bardzo dziękuję.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania. Stwierdzam, że wpłynął wniosek o przeprowadzenie wysłuchania publicznego, złożony przez panią poseł Dziemianowicz-Bąk. Wobec tego głosujemy.

Proszę.

Poseł Agnieszka Dziemianowicz-Bąk (Lewica):

Dobrze, może tylko króciuteńko uzasadnię, dlaczego ten wniosek. Oczywiście rozmawialiśmy z panią minister. Przytoczyła pani, że wielokrotnie uczestniczyła pani w posiedzeniach Komisji, oczywiście. Natomiast mamy informację, że stronie społecznej złożona została pewna obietnica, w tym samorządom, które to oczywiście kilka miesięcy temu miały okazję, żeby wystosować opinie na temat planowanych zmian. Natomiast dziś sygnalizują, że zmiana, jaka zaszła między tym, co wtedy opiniowały, a tym, co znalazło się w projekcie, jest tak znacząca, że jednak jakieś konsultacje powinny się odbyć. Gdyby się państwo zdecydowali na nieprocedowanie tego w tak szybkim trybie, tylko dali sobie czas, to oczywiście takie wysłuchanie nie byłoby potrzebne. Natomiast jest inaczej, dlatego ten wniosek.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Pani przewodnicząca, jeśli mogę? Powtórzę może tak bardzo jasno, może jestem nie dość precyzyjna, ale jeśli chcielibyśmy przyjmować w takim tempie jak część przepisów egzaminacyjnych, to standardy zatrudnienia psychologów-pedagogów mogłyby wejść od następnego roku szkolnego, 2023 r. Zatem to jest tylko i wyłącznie ten powód. Jeśli chodzi o spotkanie, które było z samorządami, to dwa dni po nim wybuchła wojna i ratowaliśmy system oświaty, żeby można było go w jakiś sposób udroźnić i żeby wszystko działało dosyć sprawnie i płynnie.

Natomiast to przedłożenie ma kilka zapisów, one są opublikowane na stronie. Nie wiem, czy dzisiaj się odbędzie ostatecznie drugie czytanie – jeszcze dwa zdania, pani przewodnicząca – ale tak czy siak ta najważniejsza, szczegółowa część będzie przedyskutowana z samorządami. Będzie to rozporządzenie o podziale subwencji, tylko technicznie co i jak. Natomiast tu nie będzie, nie ma takiej szansy, żeby było więcej niż 520 mln, nie zmienimy już tych standardów, bo one były już przedstawiane wielokrotnie. Jest kwestia przekazania do samorządów pieniędzy, będzie to bardzo mocno z samorządami przedyskutowane i też będzie dyskusja na ten temat.

Poseł Katarzyna Lubnauer (KO):

Mogę technicznie jedną rzecz zaproponować? Szczerze mówiąc, myślę, że moglibyśmy się z tego wycofać – to ja nie wiem, nie uzgodniliśmy – gdyby przesunąć. Ponieważ i tak drugie czytanie zostało przesunięte na po głosowaniach dzisiaj. Chodzi o to...

Ale chcę skończyć.

W związku z tym, gdyby przenieść to drugie czytanie na następne posiedzenie, bo i tak dzisiaj nie będziemy głosować nad ustawą, niczego to nie przyspieszy, to wtedy byłby czas na te obiecanie rozmowy, o których była mowa. Czyli gdyby przenieść...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Usłyszałam.

Dziękuję. Jeszcze raz pani poseł.

Poseł Agnieszka Dziemianowicz-Bąk (Lewica):

Tutaj jest taki problem, że jeżeli nie znajdziemy rozwiązania, w którym będą państwo mieli szansę wyjaśnić te nieścisłości stronie społecznej, w tym samorządom, to jest dosyć oczywiste do przewidzenia, że zajmie się tym Senat, który będzie korzystał ze swoich regulaminowych terminów – i to będzie trwało.

Natomiast, pani minister, to jest tak. Ta ustawa była przygotowana i konsultowana dziewięć miesięcy temu. Rozumiem, że teraz zbliża się termin egzaminu i warto byłoby się pośpieszyć, ale nie jest tak, że od dziewięciu miesięcy toczy się wojna w Ukrainie i macie państwo pilne zadania. Można to było po prostu zrobić wcześniej. A teraz prosimy dosłownie o kilka dni. Nie mówię, że musi być wysłuchanie publiczne za dwa tygodnie – takie są regulaminowe przepisy. Jeśli państwo znajdą taki sposób, żeby nie procedować tego tak szybko, to tak naprawdę chwila wstrzymania się teraz oszczędzi nam czasu przy procedowaniu w Senacie. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Pani przewodnicząca, przepisy, które są wprowadzone w trybie pilnym, dotyczą tylko i wyłącznie standardów zatrudnienia specjalistów. Tylko i wyłącznie. I egzaminów, ale egzaminy były konsultowane, przeszły normalny tryb konsultacji, także z samorządami. Kwestia standardów zatrudnienia specjalistów. Możecie państwo oczywiście to przedłużyć, ale wtedy nam będzie trudno... Weźmiecie odpowiedzialność za to, że one nie wejdą od września. Tyle mogę na to pani odpowiedzieć.

Poseł Agnieszka Dziemianowicz-Bąk (Lewica):

Pani minister, naprawdę nic nie stoi na przeszkodzie, żebyście złożyli osobny pilny projekt, dlatego że nie zrobiliśmy tego przez ostatnie miesiące.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Dobrze, przedyskutowaliście sobie państwo sprawę, ale w takim razie, ponieważ nie ma konkluzji, kontynuujemy obrady.

Zatem najpierw wniosek o wysłuchanie publiczne. Bardzo proszę, jesteśmy gotowi do głosowania.

Głosujemy nad przyjęciem wniosku o wysłuchanie publiczne. Wniosek zgłoszony przez panią poseł Agnieszkę Dziemianowicz-Bąk z Lewicy. Kto jest za przyjęciem wniosku o wysłuchanie publiczne? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 35 posłów. Za było 16 posłów, przeciw 19, nikt się nie wstrzymał. Wniosek został odrzucony.

Przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia projektu.

Zaczynamy od tytułu. Czy są uwagi do tytułu? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator z Biura Legislacyjnego Radosław Howiecki:

Dziękuję. Radosław Howiecki, Biuro Legislacyjne. Wprawdzie nie mam uwag do tytułu, natomiast chciałbym w tym miejscu zasignalizować, że w związku z szybkim tempem procedowania przedłużonego projektu Biuro Legislacyjne nie miało możliwości dokonania dogłębnej analizy tego projektu. Jednocześnie chciałbym prosić Komisję o upoważnienie do dokonania oczywistych korekt redakcyjnych w projekcie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

oczywiście upoważniamy Biuro Legislacyjne do korekt, dziękuję.

Rozumiem, że uwag do tytułu nie ma? Bardzo proszę.

Poseł Katarzyna Kretkowska (Lewica):

Pani przewodnicząca, mam uwagę do uwagi właśnie zgłoszonej przez Biuro Legislacyjne. Drugie czytanie ma się odbyć po głosowaniach, czyli głosowania nie będzie dzisiaj i nie będzie trzeciego czytania. W związku z tym naprawdę, co stoi na przeszkodzie, żebyśmy zrobili drugie czytanie na następnym posiedzeniu Sejmu, kiedy będzie też trzecie czytanie? Drugie czytanie jest wyrzucone po głosowaniach. Biuro Legislacyjne mówi, że nie miało czasu tego przygotować. Oczywiście, że nie miało czasu, bo wszyscy mieliśmy jeden dzień.

Ponieważ zajmujemy się w tej chwili czytaniem artykułu po artykule, to dobrze byłoby mieć komplet poprawek po prostu, bo my nasze złożyliśmy i daliśmy z możliwością skserowania.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak, poprawki są skserowane.

Bardzo proszę, szanowni państwo, wnioskiem o wysłuchanie publiczne zakończyliśmy ten punkt w dyskusji. Możecie przy każdej poprawce do tego wracać, ale wiecie państwo, że to, czy dany punkt jest rozpatrywany – drugie czytanie na tym posiedzeniu Sejmu czy na kolejnym – to jest decyzja prezydium Sejmu, pani marszałek, a nie moja. Kontynuujemy wobec tego.

Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła tytuł.

Poprawki są już.

Art. 1. Sławomir Skwarek, bardzo proszę.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, pani minister...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Art. 1, zmiana pierwsza, przepraszam. Pójdziemy zmianami, żeby nie popaść w chaos.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

A, to jeszcze nie teraz.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Czy pańskie zgłoszenie jest aktualne?

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

To nie teraz.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dobrze. Art. 1, zmiana pierwsza. Bardzo proszę, pani poseł Kretkowska.

Posel Katarzyna Kretkowska (Lewica):

Proponowałabym, żeby we fragmencie: „Szkolenie kandydatów na egzaminatorów i egzaminatorów, o którym mowa”, zamiast wyrazu „i” był wyraz „oraz”, ponieważ wtedy to jest bardziej czytelne. Inaczej to jest tak: „Szkolenie kandydatów na egzaminatorów i egzaminatorów”, a tak to będzie „Szkolenie kandydatów na egzaminatorów oraz egzaminatorów”.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Ale to chyba nie chodzi o oraz, tylko chodzi o jednych i drugich.

Posel Katarzyna Kretkowska (Lewica):

Właśnie, o to chodzi, żeby to było albo „na egzaminatorów”.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

To nie chodzi o to, żeby ładnie wyglądało, tylko żeby wymienić to, co trzeba.

Posel Katarzyna Kretkowska (Lewica):

Jest to mało czytelne, jak to jest tak sformułowane.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dobrze, Biuro Legislacyjne to wyjaśni. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator z Biura Legislacyjnego Urszula Sęk:

To znaczy sama zamiana spójnika chyba niewiele znaczy, bo spójnik zarówno „i”, jak i „oraz” w języku prawnym należy rozumieć tak samo. Ewentualnie miałyby sens może: „szkolenie kandydatów na egzaminatorów”.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Ten zapis już jest w ustawie.

Posel Katarzyna Kretkowska (Lewica):

„Na kandydatów na egzaminatorów i na egzaminatorów” albo „na egzaminatorów i na kandydatów na egzaminatorów” – wtedy będzie wiadomo, o co chodzi.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Wszyscy rozumiemy, o co chodzi. Rozumiem, że Biuro Legislacyjne dopuszcza taką możliwość. Proszę o opinię panią minister.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Po konsultacji z naszymi legislatorami – tego typu zapis, sformułowanie i związek frazeologiczny są w innych miejscach, więc ta zmiana jest zmianą, która co do istoty niczego nie wprowadza. Spowodowałaby natomiast bardzo dużo innych zmian w innych miejscach – i chyba niewiele wnosi.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Radosław Howiecki:

Jeżeli takie sformułowanie występuje już w zmienianej ustawie, proponujemy nie dokonywać tej korekty.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję za odpowiedź. Czy pani podtrzymuje, zgłasza tę poprawkę?

Posel Katarzyna Kretkowska (Lewica):

Uważam, że zawsze należy...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Ale czy podtrzymuje pani poprawkę?

Posel Katarzyna Kretkowska (Lewica):

...poprawiać, a nie podtrzymywać...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Katarzyna Kretkowska (Lewica):

... coś to jest niekoniecznie dobre, bo jest.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Szanowni państwo, dziękuję. Wobec tego stwierdzam, że zmiana pierwsza została rozpatrzona.

Zmiana druga. Nikt nie zgłasza uwag.

Zmiana trzecia. Nikt nie zgłasza uwag.

Zmiany druga i trzecia zostały rozpatrzone przez Komisję.

Zmiana czwarta. Nikt nie zgłasza uwag. Zmiana czwarta rozpatrzona przez Komisję.

Zmiana piąta. Nikt nie zgłasza uwag. Rozpatrzona przez Komisję.

Zmiana szósta. Nikt nie zgłasza uwag. Rozpatrzona przez Komisję.

Zmiana siódma. Rozpatrzona przez Komisję.

Zmiana ósma. Rozpatrzona przez Komisję.

Zmiana dziewiąta. Rozpatrzona przez Komisję.

Zmiana nr 10. Rozpatrzona przez Komisję.

Zmiana nr 11. Rozpatrzona przez Komisję.

Zmiana nr 12. Sławomir Skwarek.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

I to właśnie jest ten moment. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, pani minister, panie ministrze, szanowni państwo, w imieniu Prawa i Sprawiedliwości chciałbym zapowiedzieć pakiet dziewięciu poprawek do tejże ustawy. Cieszę się niezmiernie, że padły tak dobre słowa ze strony opozycji, dotyczące ustawy, że to „dużo dobrego”, że „niebudzące wątpliwości zapisy”, że „dobre zapisy”. Mam nadzieję, tak mi nie wydaje, że po wprowadzeniu tych naszych dziewięciu poprawek stwierdzenie, że „ustawa jest nie do przyjęcia”, zniknie.

Co do poprawki nr 1 dotyczącej tej zmiany, to dotyczy ona dodania pkt 13 i 14, art. 4, dodania art. 5a, art. 24a i art. 24b. Proponuję, żeby w art. 1 pkt 12 lit. d kropkę zastąpić średnikiem i dodać pkt 13 i 14. Proponuję także, żeby w art. 4 przed pkt 1 dodać punkt w brzmieniu, mogę przeczytać: „w art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie”. Ale państwo to mają, więc nie muszą. Trzecia, to proponuję, żeby po art. 5 dodać art. 5a i po art. 24 dodać art. 24a i art. 24b.

Krótkie uzasadnienie. Celem tejże poprawki jest konieczność wdrożenia rozwiązań dotyczących usprawnienia realizacji, organizacji, weryfikacji sposobu przeprowadzenia programów oraz przedsięwzięć ustanawianych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, w tym umożliwienie ustanowienia i realizacji programów inwestycyjnych. Dodatkowo poprawka ta daje możliwość powoływania operatora dla programów inwestycyjnych, który wykonuje zadania w zakresie organizacji i przeprowadzenia naboru i ocen wniosków, co przyczyni się do sprawniejszej realizacji działań we wskazanym zakresie.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak, widzę. Pani poseł głos przeciw.

Biuro Legislacyjne, żeby dobrze zrozumiała, co i jak. Czyli zmiana nr 12 pozostaje bez zmiany, wprowadzamy pkt 13 i 14, tak?

Legislator Radosław Howiecki:

Tak. Po zmianie nr 12.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Ale zmianę nr 12 już musimy rozstrzygnąć?

Czyli mogę teraz ogłosić, że zmiana nr 12 została przez Komisję rozpatrzona, żeby formalnościom stało się zadość. Przechodzimy do proponowanych poprawek.

Bardzo proszę.

Legislator Radosław Howiecki:

Pobieżna analiza przedstawionych poprawek pokazuje, że mogą być wątpliwości, czy wiążą się z zakresem przedmiotowym procedowanego projektu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Uważamy, że to jest dobra poprawka i wiąże się z szerokim zakresem przedstawianych zmian.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Pani poseł Lubnauer.

Posel Katarzyna Lubnauer (KO):

Pani minister Szumilas mówiła o obawach dotyczących tego, że zawsze pojawia się coś, co potem jest nie tylko taką wrzutką jak ta z tymi doradcami, ale jeszcze psuje ustawę – miała właśnie tego typu obawy.

Chciałabym zapytać, co chce budować minister Czarnek? Po pierwsze, zgłaszanie poprawek, które nie są związane z materiały ustawy, jest niekonstytucyjne. Po drugie, to jest projekt rządowy i był poddany konsultacjom właśnie po to m.in, żeby było wiadomo, co w nim jest. I co więcej, żeby mogły się do tego ustosunkować zainteresowane podmioty. Natomiast nagle okazuje się, że pan minister Czarnek ma mieć uprawnienia „wielkiego budowniczego”, który może budować inwestycje. Zatem, po pierwsze, jest pytanie, co chce budować minister Czarnek?

Oczywiście, jesteśmy przeciwko temu rozwiązaniu. Po pierwsze, ze względu na niekonstytucyjność wrzutki, ale również z samego powodu. Mamy wrażenie, że to jest program „Wyborczy plus”, czyli minister Czarnek będzie sobie budował np. szkoły w wybranych w samorządach, będzie budował coś wybranym uczelniom. Zauważmy, że Ministerstwo Edukacji i Nauki stanowi nadzór nad szkołami, których organem prowadzącym są samorządy, nad uczelniami, które w ogóle mają autonomię wpisaną do konstytucji. W związku z tym ten program inwestycyjny nagle w programie ustawy, która ma dotyczyć z jednej strony pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom po zdalnej edukacji, z drugiej strony rozwiązań egzaminacyjnych, które mają być też ułatwieniem dla uczniów, wygląda na typową wrzutkę pt. „Jak zepsuć coś, co się mogło nawet dobrze zapowiadać”.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Krystyna Szumilas.

Posel Krystyna Szumilas (KO):

W pełni popieram głos pani poseł Lubnauer. Chcę powiedzieć, że to nie jest tak, że pan minister Czarnek nie może mieć wpływu na przygotowywanie programów inwestycyjnych. Jest coś takiego jak programy rządowe, które w sposób jasny określają, po pierwsze, wysokość środków finansowych na inwestycje, które wspomagają samorządy; sposób wyboru inwestycji, wyboru samorządów, na terenie których te inwestycje będą wykonywane. Ta procedura gwarantuje przejrzystość, jawność takich przepisów.

Przypomnę, że według takiej procedury były robione takie inwestycje, jak choćby orliki, schetynówki czy radosna szkoła. Zatem nie jest tak, że nieprzyjęcie tej poprawki zablokuje jakiegokolwiek inwestycje w edukacji. Chcę powiedzieć, że ten przepis jest po to, żeby to pan minister Czarnek mógł osobiście decydować, komu da pieniądze, a komu tych pieniędzy nie da – i komu należy to zawdzięczać. Naprawdę, to jest skandaliczne, że w obliczu tak ważnych przepisów państwo wrzucacie kolejne wrzutki do tego projektu. Już teraz się nie dziwię, dlaczego chcecie zrobić drugie czytanie dzisiaj, chociaż głosowanie będzie na następnym posiedzeniu Sejmu. Nie dziwię się, dlaczego nie chcecie rozmawiać z samorządami na temat tej ustawy. Chcecie ukryć te wasze matactwa, które robicie przy każdej ustawie. Proszę wyciągnąć z tej ustawy przepisy dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zróbcie projekt poselski, przepracujemy to w ciągu jed-

nego dnia, taka jest gwarancja z naszej strony, ale nie róbcie takich wrzutek w przepisach, które są naprawdę...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

...polskiej edukacji potrzebne.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Już koniec, tak? Wypowiedzieliście się państwo? Dobra, przechodzimy do głosowania nad poprawką.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Czerwony przeciw.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Pan poseł, proszę włączyć mikrofon.

Biuro Legislacyjne jeszcze krótko.

Legislator Radosław Howiecki:

Dziękuję. Chciałbym tylko się upewnić, czy pierwsza poprawka dotyczy także zmian w art. 4, dodania art. 5a, art. 24a i art. 24b. Rozumiem, że chyba będziemy głosować łącznie? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję, głosujemy.

Głosujemy nad poprawką zgłoszoną przez klub Prawo i Sprawiedliwość. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki?

Głosujemy. Tak, to jest jedna poprawka. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 37 posłów. Za było 22 posłów, przeciw 14, wstrzymał się 1 poseł. Stwierdzam, że Komisja poprawkę przyjęła.

Art. 2. Czy są uwagi do art. 2, zmiana pierwsza? Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana pierwsza w art. 2 została rozpatrzona.

Zmiana druga. Nie ma uwag. Zmiana druga została rozpatrzona.

Art. 3. Zmiana pierwsza. Czy są uwagi? Art. 3, zmiana pierwsza. Nie ma uwag. Stwierdzam, że zmiana pierwsza w art. 3 została rozpatrzona.

Art. 2 i art. 3...

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Proszę chwileczkę.

Poseł Elżbieta Gapińska (KO):

Możemy prosić jednak o chwilę...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dobrze, ale to wystarczy po prostu powiedzieć. I nawet wystarczy, jak jedna z pań powie, nie muszą wszystkie.

Już, jesteśmy?

Art. 3, zmiana druga. Czy są uwagi? Biuro Legislacyjne nie ma.

Sławomir Skwarek, bardzo proszę.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Druga poprawka z tych dziewięciu dotyczy dodania art. 3a i art. 28a. Proponuję, żeby po art. 3 dodać art. 3a. Proponuję też, żeby po art. 28 dodać art. 28a.

Szczegółowe uzasadnienie. Zmiany te dotyczą art. 12, art. 13 i art. 14 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej. Polegają one na rozszerzeniu zakresu danych zbieranych w Systemie Informacji Oświatowej o dane dotyczące realizacji przez szkoły i placówki zadań wobec uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka lub opinię publicznej

poradni psychologiczno-pedagogicznej. Zadania te wynikają z zaleceń zawartych w wyżej wymienionych orzeczeniach, opiniach oraz opracowanych dla uczniów indywidualnych programach.

Proponowane zmiany stanowią uzupełnienie przepisów związanych z wprowadzeniem w art. 2 projektu ustawy również wymogów dotyczących zatrudniania nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych. Dzięki poszerzeniu zakresu danych zbieranych w Systemie Informacji Oświatowej będzie możliwe lepsze monitorowanie realizacji wykorzystania zwiększonych, dzięki wyżej wymienionym przepisom, zasobów kadrowych nauczycieli na realizację potrzeb uczniów oraz wprowadzenie ewentualnych zmian w tych przepisach, żeby możliwe było zbieranie danych według stanu na dzień 30 września br. Konieczne jest również stworzenie podstawy prawnej do gromadzenia danych. I to jest przede wszystkim uzasadnienie do potrzeby pilnego przeprowadzenia proponowanych zmian. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Opozycja nie zgłasza uwag.
Biuro Legislacyjne.

Legislator Radosław Howiecki:

Dziękuję. Rozumiem, że to jest poprawka po art. 3, tak?

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Po trzecim.

Legislator Radosław Howiecki:

Art. 3.

Zmiana druga została rozpatrzona i zamknięta. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Wobec tego, żeby formalnościom stało się zadość: zmiana druga bez uwag została rozpatrzona. Już, pani minister.

Teraz komentarz to poprawki zgłoszonej przez pana posła.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Akceptujemy poprawkę, jest właściwa. Pozwala nam też na monitorowanie sprawy psychologów-pedagogów i orzeczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych w systemie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jest głos sprzeciwu wobec tej poprawki? Nie ma. Wobec tego mogę bez głosowania. Musimy, bo zdalnie. Aha, zapomniałam, przepraszam.

Głosujemy nad poprawką zgłoszoną przez Prawo i Sprawiedliwość. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki?

Dla zdalnych informacja, że wszyscy są za.

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 30 posłów. Wszyscy posłowie byli za. Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do art. 4, zmiana pierwsza. Czy są uwagi? Nie widzę. Biuro Legislacyjne też proszę pokiwać. Art. 4, zmiana pierwsza? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Art. 4, zmiana druga. Nie ma uwag.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Jest, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Proszę, poseł Sławomir Skwarek.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

To jest poprawka nr 3. Proponuje się w art. 4, po pierwsze, zmianę w pkt 2. Dalej: do pkt 5 dodać pkt 5a i 5c. To są dosyć szerokie zmiany. W pkt 11 jeszcze kropkę zastąpić średnikiem i dodać pkt 12.

Proponuje się, żeby powyższe zmiany weszły w życie z dniem 1 września br. Zaproponowane w art. 125a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe rozwiązanie wynika z potrzeby uregulowania na poziomie ustawy obowiązku organizowania dla uczniów zajęć z wykorzystaniem metod, technik kształcenia na odległość, w sytuacji gdy nie będzie możliwe prowadzenie zajęć w tradycyjny, czyli stacjonarny, sposób na terenie szkoły, przedszkola lub placówki. W projekcie ustawy określamy, że w sytuacji wystąpienia na danym terenie zagrożenia bezpieczeństwa uczniów w związku z organizacją, przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych, nieodpowiedniej temperatury zewnętrznej lub w pomieszczeniach, w których są prowadzone zajęcia z uczniami, zagrażającej zdrowiu uczniów, zagrożenia związanego z sytuacją epidemiologiczną lub innego nadzwyczajnego zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, a w przypadku publicznych – innych form wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami, będą mogli zawiesić zajęcia na czas oznaczony.

Rozumiem, że państwo mają poprawkę, więc również nie będzie ona, mam nadzieję, budziła żadnych wątpliwości.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani poseł Krystyna Szumilas.

Poseł Krystyna Szumilas (KO):

Chciałabym tylko zauważyć, że poprawka, którą teraz dostaliśmy, ma dziewięć stron, ministerstwo pracowało dziewięć miesięcy, a my jesteśmy w ostatniej chwili zarzucani rozwiązaniami, których nawet nie jesteśmy w stanie przeczytać. Pani przewodnicząca, proszę jakoś spowodować, żeby prace Komisji były prowadzone w taki sposób, żebyśmy mogli przynajmniej to przeczytać.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Ogłaszam pięć minut przerwy.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Pani przewodnicząca, chociaż jestem za pięciominutową przerwą, chciałabym przedtem coś podpowiedzieć.

Koleżanki i koledzy parlamentarzyści, to jest zmiana, która była w ustawie, która nie weszła z powodu odesłania do ponownego rozpatrzenia przez pana prezydenta. Państwo dyskutowali nad tym, nie było uwag, nie wzbudzała ona kontrowersji. Jest bardzo potrzebna, jest potrzeba, żeby wprowadzić do systemu, dlatego też to jest możliwość wprowadzenia zdalnego nauczania do systemu w sytuacjach, które tu są określone. Państwo to już raz zaakceptowali. Dziękuję.

Poseł Piotr Borys (KO):

Proponuję, żeby pani przewodnicząca wycofała przerwę.

[Po przerwie]

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Ogłaszam koniec przerwy. Kontynuujemy obrady.

Dobrze, zatrzymaliśmy się na państwa wątpliwościach związanych z proponowaną poprawką. Rozumiem, że przyjęliście państwo do wiadomości informację, że jest to coś, z czym się już spotykaliśmy przy okazji innego projektu.

Bardzo proszę, jeszcze uwagi Biura Legislacyjnego, jeśli są. Nie ma.

Wobec tego głosujemy nad poprawką zaproponowaną przez pana Sławomira Skwarka, klub Prawo i Sprawiedliwość. Jesteśmy gotowi, jak rozumiem. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 38 posłów. Za było 20 posłów, przeciw 2, wstrzymało się 16. Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Zmiana druga rozpatrzona.

Zmiana trzecia.

Poseł Katarzyna Lubnauer (KO):

Zgłaszam poprawkę polegającą na skreśleniu całej zmiany trzeciej. To jest właśnie ta wrzutka, o której mówiłam, czyli te zespoły doradców i zespoły ekspertów, którym minister Czarnek z wolnej ręki będzie mógł płacić i wybierać ich zgodnie ze swoją dobrą wolą. Nasze doświadczenia dotyczące ekspertów ministra Czarnka potwierdzają tezę, że nie ma to nic wspólnego ze słowem eksperci.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Uwagi ministerstwa.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Przykro mi, ale nie zgadzamy się z tą poprawką.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Biuro Legislacyjne bez uwag.

Głosujemy nad poprawką zgłoszoną przez Koalicję Obywatelską. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 38 posłów. Za było 17 posłów, przeciw 20, wstrzymał się 1 poseł. Stwierdzam, że poprawka została odrzucona.

Zmiana trzecia rozpatrzona.

Zmiana czwarta. Czy są uwagi do zmiany czwartej? Nie widzę. Biuro Legislacyjne nie ma uwag. Dziękuję, zmiana czwarta rozpatrzona.

Zmiana piąta. Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Zmiana szósta. Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Zmiana siódma. Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Zmiana ósma. Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Zmiana dziewiąta. Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Zmiana nr 10. Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Zmiana nr 11. Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Skończyliśmy art. 4.

Art. 5.

Zmiana pierwsza. Nie ma uwag.

Zmiana druga. Nie ma uwag.

Zmiana trzecia. Nie ma uwag.

Zmiana czwarta.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Teraz, pani przewodnicząca, chciałbym zgłosić poprawkę nr 4.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Ale to do trzeciego chyba?

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Tak, po trzecim.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Czyli wracamy do zmiany trzeciej. Bardzo proszę, Sławomir Skwarek.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Proponuje się, aby w art. 5 po pkt 3 dodać pkt 3a. Przychylę się do wniosku, który był w czasie przerwy, żeby było krótsze uzasadnienie, ale jedno zdanie uzasadnienia muszę do tego powiedzieć. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami dostosowanie lokali, w których zorganizowano oddziały przedszkolne, do warunków ppoż. powinno nastąpić do dnia 31 br. Na prośbę, wnioski kolegów samorządowców proponujemy w projekcie, żeby przesunąć ten termin do 31 sierpnia 2024 r.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Kolega w prezydium podpowiada, że to też już znamy z innego projektu.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Tak, to jest przepis wnioskowany przez stronę samorządową. Nie wzbudzał kontrowersji. Przeniesiony teraz, żeby nie utrudniać życia samorządom.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Biuro Legislacyjne. Nie ma uwag.

Wobec tego głosujemy nad poprawką w zmianie trzeciej. Poprawka zgłoszona przez Prawo i Sprawiedliwość. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki?

Podpowiadam, że Koalicja Obywatelska też jest za.

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 38 posłów. Za było 37 posłów, przeciw 1, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że przyjęliśmy poprawkę.

Zmiana czwarta. Teraz mi pan operator zasłonił pana mecenasa. Zmiana czwarta? Nie ma uwag, rozumiem. Nie ma. Dziękuję, zmiana czwarta została rozpatrzona.

Art. 6.

Zmiana pierwsza. Nie ma uwag.

Zmiana druga w art. 6. Nie ma uwag.

Zmiana trzecia w art. 6.

Pani poseł się zgłasza, proszę.

Poseł Katarzyna Kretkowska (Lewica):

Mam pytanie do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Czy proponowana zmiana, że absolwent, maturzysta ma przystąpić do egzaminu przez okres 5 lat, i jedynie przystąpić, ma sens? Nie musi zdać, nie ma żadnego limitu punktów, w zasadzie każe mu się tylko po prostu wykonywać *de facto* fikcyjną czynność. Czy to, również w świetle tego, o czym pan mówił, ma sens? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Pani minister, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

To właśnie dlatego jest wprowadzone, że ma sens. Ale pan dyrektor może wyjaśni.

Dyrektor CKE Marcin Smolik:

To jest zasada, która obowiązuje od 2015 r. – ten obowiązek przystąpienia do egzaminu na poziomie rozszerzonym z jednego wybranego przedmiotu. On był wprowadzany wtedy z myślą o tym, że docelowo będzie wprowadzony próg zdawalności dla jednego przedmiotu. On miał wejść od 2023 r. Tak jak dzisiaj mówiłem, wejdzie od roku 2025, więc to jest niejako zachowanie zasad obecnie obowiązujących.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi? Nie ma uwag. Zatem stwierdzam, że zmiana trzecia została rozpatrzona.

Zmiana czwarta. Nie ma uwag.

Zmiana piąta. Nie ma uwag.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Jest teraz, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Ale po zmianie piątej.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Po zmianie piątej, tak.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Proponuje się, pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, żeby w art. 6 pkt 5 kropkę zastąpić średnikiem i dodać pkt 6. Poprawka ma na celu wydłużenie terminu pierwszego obo-

wiązkowego szkolenia branżowego dla nauczycieli zawodu. Obowiązek ten został wprowadzony od dnia 1 września 2019 r., ale stan epidemii utrudnił nauczycielom kształcenia zawodowego realizację obowiązku odbycia pierwszego szkolenia branżowego u pracodawców lub w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Biorąc powyższe pod uwagę, tj. postulaty zgłaszane przez kuratorów, dyrektorów szkół, związki zawodowe także, samych nauczycieli, proponuje się wydłużenie terminu odbycia pierwszego szkolenia branżowego do czterech lat.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani minister.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Tak, to też jest zmiana, która już była wcześniej dyskutowana, zaakceptowana. Została przeniesiona do tej ustawy, żeby nauczyciele mogli skorzystać z tego przedłużonego terminu. Jest to jak najbardziej postulowane przez dyrektorów szkół zawodowych i nauczycieli. Przychylamy się do tej zmiany.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Biuro Legislacyjne.

Legislator Radosław Hówiecki:

W poprawce znajduje się zdanie, zgodnie z którym proponuje się, żeby przepis wszedł w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy. W poprzednich poprawkach takie sugestie także się znajdowały. Chciałbym zaznaczyć, że Biuro Legislacyjne potraktuje potrzebę korekty przepisów o wejściu w życie jako konsekwencję poprawek. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Przychylamy się do tej uwagi.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo dziękuję, ministerstwo się przychyła.

Głosujemy poprawkę złożoną przez pana Sławomira Skwarka, klub Prawo i Sprawiedliwość. Jak widzę, Koalicja Obywatelska – informuję tych, którzy głosują zdalnie – też jest za.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 38 posłów. Za było 36 posłów, nikt nie był przeciw, 2 posłów się wstrzymało. Stwierdzam, że przyjęliśmy poprawkę.

Art. 7. Czy są uwagi? Nie ma uwag.

Art. 8. Nie ma uwag, dziękuję.

Art. 9. Nie ma uwag.

Art. 10. Nie ma uwag.

Art. 11. Nie ma uwag.

Art. 12. Nie ma uwag.

Art. 13. Nie ma uwag.

Art. 14. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Te kolejne artykuły rozpatrzone po kolei.

Art. 15. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 16. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 17. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 18. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 19. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 20. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 21. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 22. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 23. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 24. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 25.

Posel Sławomir Skwarek (PiS):

Jest właśnie nasza poprawka, ale macie państwo także...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę, panie pośle. Sławomir Skwarek.

Posel Sławomir Skwarek (PiS):

Proponuje się w art. 25 wprowadzeniu do wyliczenia nadać nowe brzmienie. Proponuje się również, żeby w art. 36 wyrazy: „z wyjątkiem art. 2, art. 3, art. 4” zastąpić wyrazami: „z wyjątkiem art. 4”. W związku z powyższym, skoro państwo mają uzasadnienie, nie będę go czytał.

Tak, ale to jest poprawka łączna, korelacyjna, dotycząca art. 25 i art. 36 łącznie.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Opinia ministerstwa.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

To jest taka poprawka korygująco-redakcyjno-merytoryczna dotycząca tejże ustawy, pozwalająca na przekazywanie środków w związku ze zwiększeniem standardów.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Biuro Legislacyjne? Nie ma uwag.

Możemy głosować nad poprawką nr 25? Już jest gotowe, tak?

Głosujemy nad poprawką nr 25 zgłoszoną przez pana Sławomira Skwarkę, Prawo i Sprawiedliwość. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Poproszę o wyniki.

Głosowało 39 posłów. Za było 37, nikt nie był przeciw, wstrzymało się 2 posłów. Przyjęliśmy poprawkę.

Art. 26. Biuro Legislacyjne.

Legislator Radosław Howiecki:

Dziękuję. Mam pytanie do wnioskodawcy związane z ust. 3 tego artykułu, zgodnie z którym w przepisach wydanych na podstawie art. 28 ust. 6 uwzględnia się również liczbę dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach niebędących przedszkolami itd. Nie jest jasne, czy ten przepis zmierza do korekty wytycznych umieszczonych w upoważnieniu ustawowym sformułowanym w art. 28 ust. 6, czy sugeruje konieczność zmiany rozporządzenia wydanego na podstawie art. 28 ust. 6. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę, pani minister.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Dobrze, wydział prawny, proszę.

Specjalista ds. legislacji w Ministerstwie Edukacji i Nauki Katarzyna Rytel:

Dzień dobry, Katarzyna Rytel z tej strony, specjalista do spraw legislacji. Ta poprawka zmierza do tego, żeby umożliwić nowelizację już obowiązującego rozporządzenia w sprawie podziału części oświatowej subwencji ogólnej na 2022 r. Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w tej chwili w podziale subwencji nie możemy uwzględniać dzieci przedszkoli, natomiast ten przepis umożliwia nowelizację tego rozporządzenia w taki oto sposób, żeby możliwe było sfinansowanie zatrudnienia specjalistów właśnie dla dzieci w przedszkolach.

Zatem odpowiadając na pytanie Biura Legislacyjnego, przepis nie tyle dotyczy wytycznej do wydania tego rozporządzenia, a do jego znowelizowania.

Posel Piotr Borys (KO):

Ale przedszkoli wszystkich: publicznych, niepublicznych, tak? Rozumiem, że wszystkich.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Wszystkich: publicznych, niepublicznych, bo taka jest istota tego tutaj.

Legislator Radosław Howiecki:

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Art. 26 rozpatrzony.

Art. 27. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 28.

Sławomir Skwarek, bardzo proszę.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Nie jesteście państwo zdziwieni, jak rozumiem. Poprawka nr 7. Proponuje się nadać nowe brzmienie art. 28. Zmiana ta ma na celu zawężenie stosowania aktualizacji kwot dotacji dla przedszkoli i oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych wyłącznie do kwot określanych na podstawie części oświatowej subwencji ogólnej dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. To jest taki doprecyzowujący artykuł.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani minister?

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

On ułatwia też życie samorządom, bo będą później musieli aktualizować, więc generalnie to jest uproszczenie przepisu, jak najbardziej wskazane. Dotyczy ustawy.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Biuro Legislacyjne? Nie ma uwag.

Wobec tego głosujemy nad poprawką do art. 28, zgłoszoną przez Sławomira Skwarka, Prawo i Sprawiedliwość. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki?

Nie pozwalacie mi podpowiadać, to już nie podpowiadam.

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 38 posłów. Za było 37 posłów, nikt nie był przeciw, wstrzymał się 1 poseł.

Dziękuję, poprawka została przyjęta.

Art. 29. Katarzyna Lubnauer, bardzo proszę.

Poseł Katarzyna Lubnauer (KO):

Zgłoszenie do art. 29. Chodzi o art. 29a, czyli po tym artykule. Jest to wniosek powiatów, dotyczący przedłużenia powierzenia stanowiska dyrektora. Macie państwo tę poprawkę doręczoną, w związku z tym jest do wglądu. Nie będę jej czytać, bo ona jest dość długa. Ogólnie rzecz biorąc, uzasadnieniem jest to, żeby ułatwić samorządom funkcjonowanie, bo mamy w dalszym ciągu czasy, jak nie pandemiczne, to wojenne.

Nie, to jest przedłużenie na 10 miesięcy, w związku z tym, delikatnie mówiąc, nie mówimy... Jak wy przedłużaliście, to my nie mówiliśmy o likwidacji konkursów. Dziękuję bardzo. Zgłaszam poprawkę.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani minister.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Na tym etapie nie możemy tej poprawki przyjąć, ona jest do rozważenia ewentualnie na etapie specustawy. Dzisiaj nie możemy podjąć decyzji na ten temat, bo jest to rozważane. Tak więc nie.

Poseł Katarzyna Lubnauer (KO):

Tej, której jeszcze nie widzieliśmy.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Biuro Legislacyjne? Nie ma uwag.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Jeszcze tylko dodam – podpowiadają mi – że to też może być w rozporządzeniu covidowym, też do końca grudnia. Zatem to jest do rozważenia, ale nie na tym etapie, nie w tej ustawie.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Głosujemy.

Poseł Katarzyna Lubnauer (KO):

Za.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Poprawka zgłoszona przez Koalicję Obywatelską, panią poseł Katarzynę Lubnauer. Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 37 posłów. Za przyjęciem poprawki było 17 posłów, przeciw 20, nikt się nie wstrzymał. Poprawka została przez Komisję odrzucona.

Art. 29 rozpatrzony.

Art. 30. Nie ma uwag do art. 30. Rozpatrzony.

Art. 31. Nie ma uwag do art. 31. Rozpatrzony.

Art. 32. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 33. Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 34.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Rozumiem po zawieszeniu głosu przez pani przewodniczącą, że oczekiwała pani poprawki.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Poprawka nr 8 zgłoszona przez klub Prawo i Sprawiedliwość dotyczy art. 34 ust. 3. Proponuje się właśnie nadanie nowego brzmienia art. 34 ust. 3. Krótkie uzasadnienie. Dotyczy zatrudnienia na stanowisku nauczyciela pedagoga specjalnego, o którym jest mowa w art. 42 ustawy pkt 3 lit. b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Będzie możliwe od 1 września br.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani minister.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Jak najbardziej zgadzamy się z tą poprawką. Chodzi o to, że to jest poprawka w zasadzie redakcyjna. Chodzi o to, żeby w szkołach ogólnodostępnych funkcjonował pedagog specjalny i żeby można było już w odpowiedni sposób naliczać subwencję i to prowadzić.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pani poseł Kretkowska.

Poseł Katarzyna Kretkowska (Lewica):

Mam pytanie. Nie do tej poprawki, tylko jeszcze do ust. 1. Tam jest mowa o art. 42d. Czy mogę poprosić o doprecyzowanie, o jaki artykuł chodzi. Czy chodzi o art. 42d z ustawy o systemie oświaty?

Poseł Sławomir Skwarek (PiS):

Karty Nauczyciela.

Poseł Katarzyna Kretkowska (Lewica):

Karta Nauczyciela, dobrze. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Radosław Howiecki:

Dziękuję. Jeżeli chodzi o poprawkę, to wydaje się, że wdarła się oczywista omyłka, właśnie gdy chodzi o odesłanie do art. 42d ustawy zmienianej w art 3 – tak brzmi poprawka. Myślę, że chodzi o art. 2 ustawy, czyli ustawę – Karta Nauczyciela. Jednocześnie chciałbym zauważyć, że taki błąd jest także w art. 34 ust. 1. W dwóch miejscach w ust. 1,

we wprowadzeniu do wyliczenia, czyli powinno być odesłanie do art. 42d ustawy zmienianej w art 2.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Dziękujemy. Tak, oczywiście. Włączymy tutaj, żeby to od razu skorygować.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dobrze. Rozumiem, że pan poseł Skwarek w swojej poprawce to poprawi i będzie wtedy dobrze.

Legislator Radosław Howiecki:

Tak. Natomiast jeżeli chodzi o korektę w ust. 1, to jeżeli uznamy, że to jest oczywista omyłka...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Uznajemy.

Legislator Radosław Howiecki:

...to Biuro Legislacyjne to zrobi na podstawie upoważnienia.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dobrze, tak.

Legislator Radosław Howiecki:

Jeszcze, pani przewodnicząca, jeżeli można...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Tak.

Legislator Radosław Howiecki:

..jedna uwaga do ust. 4, zgodnie z którym minister ogłosi obliczenia w obwieszczeniu, jeżeli chodzi o rok 2022, do dnia 1 maja. Chciałbym zwrócić uwagę, że biorąc pod uwagę, na jakim etapie jest teraz procedowanie oraz jak brzmi przepis o wejściu w życie, ten termin może być trudny do dotrzymania. Zastosowanie tego przepisu może także być bardzo utrudnione. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Pani minister.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Tak, widzimy to, dlatego też za chwilę będzie zgłoszona poprawka, która to skoryguje i doprecyzuje.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Jeszcze w trakcie tego czytania?

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Tak.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dobrze, dziękuję bardzo.

Głosujemy nad poprawką zgłoszoną przez Prawo i Sprawiedliwość, pana Sławomira Skwarka, bardzo proszę. Kto z państwa jest za?

Koalicja Obywatelska i Hołownia 2050 jest za. I PiS.

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję, proszę o wyniki.

Głosowało 39 posłów. Za było 38 posłów, nikt nie był przeciw, 1 poseł się wstrzymał.

Dziękuję. Teraz pytanie, czy ta poprawka teraz, czy w drugim czytaniu? Czy jesteśmy gotowi? Teraz. Pan poseł Skwarek zgłosi, tak?

Posel Sławomir Skwarek (PiS):

Tak, do artykułu... Proponuję się, żeby w art. 36 wyrazy: „po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia” zastąpić...

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Stop. Nie, to. Jeszcze raz. Chodzi o uwagę, którą zaprezentowało Biuro Legislacyjne. Państwo ministrowie powiedzieliście, że jesteśmy w trakcie przygotowania poprawki. Chciałabym dobrze rozumieć – teraz jesteśmy w trakcie i mam chwilę poczekać?

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Ona jest do art. 36.

Posel Sławomir Skwarek (PiS):

Tak, w artykule końcowym, art. 36, przy *vacatio legis*.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Aha, w ten sposób, dobra.

To teraz mamy art. 34 rozpatrzony, dobra.

Art. 35. Biuro Legislacyjne.

Legislator Radosław Iłowiecki:

Dziękuję. Chciałbym zwrócić uwagę na pkt 2 w tym artykule. Chodzi o utrzymanie w mocy dotychczasowych przepisów wykonawczych. Pkt 2 kończy się sformułowaniem: „i mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów”. Pkt 3: „i mogą być zmieniane na podstawie tego przepisu”. Wydaje się, że ten fragment powinien być rozszerzony o rozstrzygnięcie, czy utrzymane w mocy przepisy mogą być zmienione na podstawie upoważnienia w brzmieniu starym, czy nowym. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Proszę legislację o ustosunkowanie się.

Specjalista ds. legislacji w MEiN Katarzyna Rytel:

Chcielibyśmy zauważyć, że identyczne rozwiązania mamy przeprowadzone od 2016 r., począwszy od ustawy wprowadzającej ustawę – Prawo oświatowe, gdzie było wiele przepisów utrzymujących i pozwalających zmieniać akty wykonawcze. Chcielibyśmy to rozwiązanie, jako już sprawdzone od 2016 r., utrzymać w tym trybie. Zatem proponujemy, żeby te przepisy pozostały bez zmian.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dobrze, dziękuję.

Dziękuję. To był art. 35. Rozpatrzony.

Art. 36. Bardzo proszę, panie pośle.

Posel Sławomir Skwarek (PiS):

Popełniliśmy już tzw. falstart – mówię, że wcześniej była już o tym mowa, propozycja. W poprawce nr 9 klubu Prawo i Sprawiedliwość proponuje się, żeby w art. 36 wyrazy: „po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia” zastąpić wyrazami: „z dniem następującym po dniu ogłoszenia”. Poprawka ta jest oczywista ze względu na występujące w wielu przepisach przejściowych różne daty, m.in. 1 maja czy 15 maja tego roku. Konieczne jest wejście ustawy w możliwie najszybszym terminie, tj. z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Biuro Legislacyjne.

Legislator Urszula Sęk:

Proszę państwa, co do zasady z reguły stoimy na stanowisku, żeby zachować minimalne *vacatio legis*, ale tu ze względu na te terminy, zwłaszcza ten 1 maja, wydaje się to propozycja racjonalna. Z tym że zwracamy uwagę, że nawet skrócenie tego wejścia w życie

o te 14 dni, przy nieprzegłosowaniu całości ustawy w dniu dzisiejszym, też może, że tak powiem, ten termin czynić niemożliwym do zrealizowania.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Pani minister.

Sekretarz stanu w MEiN Marzena Machałek:

Podtrzymujemy naszą zmianę i poprawkę, a także naszą opinię, jeśli chodzi o tę poprawkę. Będziemy reagować na bieżąco.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję.

Wobec tego głosujemy nad poprawką zaproponowaną przez pana posła Sławomira Skwarka, Prawo i Sprawiedliwość. Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 38 posłów. Za było 23 posłów, nikt nie był przeciw, wstrzymało się 15.

Poprawka została przyjęta.

Rozpatrzyliśmy art. 36, ostatni.

Przechodzimy do głosowania nad całością projektu ustawy z poprawkami.

Podaję pod głosowanie – żeby formalnościom stało się zadość – uchwalenie przez Sejm projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (druk 2096) z poprawkami. Bardzo proszę, kto z państwa jest za przyjęciem całości projektu? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Głosowało 36 posłów. Za było 35 posłów, nikt nie był przeciw, 1 poseł się wstrzymał.

Bardzo państwu dziękuję.

Stwierdzam, że Komisja wniosek przyjęła.

Poseł sprawozdawca. Proponuję, żeby posem sprawozdawca był Sławomir Skwarek. Pan Sławomir się zgadza? Pan Sławomir się zgadza. Dziękuję. Nie słyszę sprzeciwu.

Porządek posiedzenia został wyczerpany. Zamykam posiedzenie.